

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petivrstna (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Upraviškega telefona štev. 188.

Srečno novo leto!

Prijatelji in znanci se pozdravljajo, si stiskajo roke in si žele najsrečnejše novo leto. Tisoči barvanih razglednic lete po pošti in v vseh mogočih akordih naznanjajo „srečno novo leto“. Ves svet je poln vošil in blagih želja. Človek bi mislil, da je zemlja nehala biti solzna dolina, kajti če se le deseti del tega izpolni, kar si zdaj dobrega želimo, smo za vedno rešeni vsega zla, in nam ni treba čakati več bodočega zemskega raja, ker smo si ga že ustvarili s svojimi vošili.

Srečno novo leto! Ali je pa res srečno? V željah gotovo, ali pa tudi v resnici, to je vprašanje.

Eden, ki pravi, da je novo leto 1905 silno nesrečno, škandal in sramota za pratio, je na primer naš dobri znanec, kategera ime je mnogo tisočkrat bilo natisnjeno v „Slovenca“. Skoro pet let smo o njem pisali, upali od njega in se ga bali, ga grajali in kritizirali od dne do dne. Zdaj je vrgel vajeti iz rok in pusti državnega konjička, da drdi brez njega dalje. Dr. pl. Koerber, naš ministrski predsednik, nas je ob novem letu razveselil s prisrčnim vošilom, da nam želi vse najbolje, kar nam pa naj da — njegov naslednik!

Padec Koerberjev smemo smatrati za ugodno znamenje. „Slovenska zveza“ in Čehi sta ga vrgla. Ta dogodek bi utegnil njegovemu nasledniku služiti kot dober nauk, ki bi Slovincem bil prav koristen v svojih posledicah. Bivši mož je mislil da ga bodo držali Nemci. Ko so Čehi obstruirali, jih je mislil potolažiti. Tolažil jih je z raznimi koncesijami. Čehi sami so že odnehavali. Koerber je mislil, da je stvar rešena. A pozabil je na neko malenkost: V obstrukciji je tudi „Slovenska zveza“. Ta si je dobro zagotovila stališče in se zvezala s Čehi z vzajemno pogodbo: Mi z vami, vi pa z nami, dokler ne dosežemo svojih zahtev. „Slovenska zveza“ je vzdržala obstrukcijo, katera je Koerberja vrgla.

To je dokaz, da srednja vlada ne sme več prezirati Jugoslovanov. Že zaradi Celja so ministri padali in zdaj je padel kabinet, o katerem so mislili, da ga nihče ne more omajati. Videli bomo, kaj pride zdaj in kako

novoletno darilo dobi Avstrija v novih ministrih. Potem bomo govorili, kako je naše politično novo leto. Slabše po tem dogodku ne more biti, nego je bilo lansko, ker so naši zastopniki dali tako znamenje svoje odločne energije.

Nesrečno je novo leto za naše liberalce. Vsaj iz njihovega časopisja odseva strahovita jeza. Neprenchoma lajajo v nas in se ne naveličajo, dasi imajo že vse hripave glasove in so vsako stvar že stokrat povedali. Vsake kvatre enkrat prepisujejo kak protestantovski pamflet. Vedno ista stvar, da se le malo drugače zasuče, pa je. In uboga liberalna družba mora to požirati, češ, da je to inteligentno. Poberejo kak odpadek in ga ponujajo kot zlato. Med stotinami duhovnov najdejo enega, ki je nevreden svojega stanu. In glejte, „Narod“ piše o njem velikanske članke, če je tudi sicer največja ali najmanjša ničla. In kar mu tak čez škofa napiše, vse mora cela liberalna stranka prežvekovati in prebavljati, če je tudi še tako neumno. Ravno v tem se vidi prava vrednost liberalcev, da so taki volkovi na odpadke. Kar je za nas preslabo, je tam najbolje.

In ravno sedaj imajo liberalci najslabši čas. „Narod“ jih pridruša, da se morajo vsi nanj naročiti, če ne . . . In zdaj nastopijo z vsem terorizmom. Ubogi, zatirani komi pri liberalni tvrdki, slabo plačani uradnik pod liberalnim šefom — vsi se morajo pokazati zavedne in napredne in naročiti godljo, katero jim kuhajo politični pobalini. Za sirovo zmerjanje, katero od pouličnjakov lahko zastoj slišijo in bolj originalno, morajo plačevati visoko naročnino. V svojih rodbinah pred otroki in dostojnimi ljudmi sicer liberalno cunjo skrivajo, a pustiti list se boje, ker človek nikdar ne ve, kdaj se za odpad ne maščuje. Ali nas podpiraš, ali pa . . . To je liberalna svoboda.

In zato pa tudi liberalci čim dalje rajši beró „Slovenca“. Resnica je, da včasih komu kako debelo povemo, a vsi vedo, da storimo to iz najboljšega namena in z dobrim srcem. Liberalce, ki se je iz „Naroda“ navžil jeze in besnosti ter bi kar najrajši razbil vso „reakcijo“ in opljuval vse „pijane govedarje“ in „zagrizene klerikalce“, se čuti prijetno pomirjenega, ako iz „Slovenca“

izve kaj zanimivih novic in se prepriča, da so vendar še ljudje na svetu, ki znajo še kaj drugega, kakor le nasprotnike blatiti. Želimo torej tudi liberalcem srečno in veselo novo leto.

Mnogo jih je bilo, ki so upali, da bo strahovita gonja, katero so uprizorili nekateri divjaki proti verskim načelom, kar izkoreninila krščanstvo. Zdaj uvidevajo, da to ne gre tako hitro, in še „Slov. Narod“ je na božični večer trpko priznaval: „Smešno je misliti z Nitzschejem in drugimi modrijani, da je mogoče kristijanske cerkve kar na kratko podreti in na razvalinah njihovih naukov zgraditi novo stavbo. Kristijanstvo je toliko stoletij vladalo v vseh srcih, je tako prevzelo vse duše, da ne izgine nikdar popolnoma.“

Torej tudi „Slovenca“ ne bo konec! Kajti „Narod“ je za one, ki so krščanstvo zavrgli, in so popolni pogani. Imeti „Narod“ v hiši je dandanes znak nekrščanske družine. „Slovenec“ ni nikak cerkveni list, ne prinaša in tudi za naprej ne bo prinašal tvarine, ki bodi namenjena nabožnim listom. „Slovenec“ ni ne škofov ne „šenklavški“, ampak je s v o b o d n o p o l i t i č n o glasilo, v katero piše lahko vsakdo, ki hoče služiti slovenski domovini ne da bi zavrgel katoliška načela. Verski boj nam je vsiljen. „Narod“ piše dvajsetkrat več o duhovnikih, kakor pa mi. Ako se hočemo razdeliti v klerikalce in neklerikalce, moramo reči, da je „Narod“ najbolj zabit in zagrizen nazadnjaški klerikalni list na slovenskem. Nebena stara baba toliko o duhovnikih ne govori, kakor ta „farška“ čenča.

Slovenski liberalci! Mi vam želimo srečno novo leto! Bodite pametni, ne pa take šalobarde!

Največjo srečo pa seveda želimo svojim somišljenikom. Bog jim plačaj njihov trud in njihovo veliko podporo, s katero so dosegli, da naš list tako nevzdržno prodira po vsem Slovenskem. Za vse, kar je dobrega in blagega, za vse, kar bi moglo biti kakorkoli v korist naši domovini, smo se skupaj navduševali. Ko so sovražniki razdirali naše delo in nam s satanskim veseljem škodovali, kjer so mogli, ko se je zdelo, da se je vse zarotilo proti nam, smo se med

seboj podpirali, smo si pomagali, se branili in smo zmagovali. Da, v bratski ljubezni poštenih ljudi, ki imajo srce za ideale, je moč, ki se ne dá zlomiti.

Zato pa brez strahu zremo v novo leto. Ali nam prinese težke politične boje? Šli bomo v borbo! Ali nas pokliče vladar, da z volinim listkom izrazimo svojo politično voljo? Stopili bomo na plan z odkritim vizirjem! Ali nam še bolj zanet v domovini verski boj? Znali bomo braniti svoje vzore! Ali bo strupena zavist še dalje glodala čast in obstoj gospodarskim ustanovam našega ljudstva? Branili bomo svoje delo! Ali nas mislijo še dalje propalnice blatiti po svojih listih? Hrabrost proti močnemu sovražniku in zaničevanje proti slabotni klepetulji bo naš odgovor.

Torej vsem skupaj odkrito in prisrčno želimo

srečno novo leto!

Načrt zavarovanja in delavstvo.

Iz obrtno-delavskih krogov smo prejeli naslednji članek: Slovensko krščansko socialno delavstvo je že na dveh shodih pozvalo „Slovensko krščansko socialno zvezo“, naj skliče enketo zastopnikov „Zvezinih“ delavskih društev, da izjavi delavstvo, kaj misli o načrtu za delavsko zavarovanje. Ta zahteva je popolnoma upravičena, saj že dolgo vrsto let ni bilo v Avstriji za delavstvo tako važne zadeve. Upamo, da bo „Zveza“ sklicala v najkrajšem času v ta namen zastopnike „Zvezinih“ delavskih društev. A tudi mi hočemo opozoriti prizadeto delavstvo na nekatere nedostatke v novem načrtu, dasi z veseljem pozdravljamo misel zlasti na nameravano zakonito ureditev delavskega zavarovanja za slučaj onemoglosti in ostarelosti.

Nepopolnost zavarovanja.

Z novim zakonskim načrtom se namerava izpopolniti sedanje delavsko zavarovanje za slučaj bolezni in nezgode, na novo se pa ustanovi delavsko zavarovanje za slučaj onemoglosti in ostarelosti. Ker zahteva moderna delavsko-zavarovalna tehnika tudi zavarovanje brezposebnih delavcev, je torej v tem oziru načrt pomanjkljiv. Nadalje je tudi napačno, da se ne prizna delavskim vdovam in nedoraslim sirotam primerne odškodnine, ako jim umre njihov zavarovani družinski oče. Delavstvo se pač nikakor ne more zadovoljiti s tem da bodo ostali, ako reditelj

sejo in volimo predsednika in se potem pomenimo o vseh važnih stvareh.“

„Res je taka,“ je zarežgal konj. „Ker smo že vsi skupaj, smo torej tudi sklepčni. Volimo predsednika! Kdo kandidira?“

„Slavna gospoda,“ je zalajal pes, „volite mene! Boste videli, da vam ne bo nikdar žal!“

„A, kaj še!“ se je raztogotila krava. „Pustite pasjo capo in volite mene! Jaz sem namreč emancipirana, čisto moderno misleča krava. V Svici imam sestrično, ki studira tam medicino. Vidite torej, da sem iz ugledne hiše! Mene volite!“

„Poslušajte še mene!“ je zavpil osel. „Ce volite mene za predsednika, potem zadene te pravo terno! Dandanes je treba vodilnim duhovom pred vsem velikanske potrpežljivosti!“

„Beži, beži s svojo oslovsko potrpežljivostjo!“ je zacvilil pes.

„Nikar se ne zmerjajte, slavna gospoda!“ je opomnil konj in udaril s kopitom ob tla. „Saj nismo v državnem zboru, ampak v poštenem hlevu!“

LISTEK.

Ob novem letu.

Kmalu bo stalo na vratih slovenskih hiš zapisano s kredo 19 + G + M + B + 05. Za nami so prelepi božični prazniki. Le jaslice v kotu, tuintam tudi božično drevesce na pogrnjeni mizi še pričajo o slovesnih dnevih. Marsikomu se že kolče po medenih, rozinovitih, mandelnovitih, orehovih in mešanih poticah, drugi imajo zopet vse večinoma še skupaj.

Ena izmed teh prevarčnih gospodinj je moja nad vse častita in velerodna gospa ujna. Ako bi ne bil pojedel četrtno dobrih stvari, namenjenih za pecivo, še o pravem času, bi ne bil imel od teh sladkosti skoraj nikakršnega vžitka. Varčna ujna nareže o Božiču vselej le samo najslabjšo, takoimenovano mešano potico. Druge pa vselej poskrije in zaklene do Velike noči. Šele takrat jih jame deliti med nas, ko so seveda že vse plesnive. Velikonočne pa kajpada zo-

pet spravlja do Božiča. Ujec se je vsake praznike jezil zastran take prismojenosti, mi otreci, bratranci in jaz, smo si vedeli pomagati kakor rečeno, brez hrupa in skrivaj.

Tudi od božičnega drevesca ni dala nikomur ničesar. In vendar je viselo na zelenih vejah vse polno lepih in sladkih obeskov. Toda vse je hotela prihraniti za prihodnji Božič. Tudi tu smo si znali pomagati po svoje. Izluščili smo iz pisanih papirčkov vse vabljive sladkerčke in jih pozobali z mladeniško navdušenostjo. Prijazni ujec je ob tem pogumno sodeloval; zato je hitro avansiral v našem spoštovanju. Ne da bi se mu sitali v prilizovati le količkaj, smo ga imenovali pametnega moža. On je bil prvi izmed vseh, ki smo jih tepežkali na nedolžnih otrok dan. Po ujni pa smo udrihali šele naposled, zato pa tem izdatneje.

Kakor je menda obče znano po Sloveniji, znajo na božično noč govoriti tudi živali. Razumeti pa jih more le človek, ki je zelo pobožen. Letos sem jih razumel n. pr. jaz, in to je kaj lepo izpričevalo zame.

V gorkem hlevu so se pogovarjali med sabo konj, pes, krava in osel. Govorili so čisto po domače in nikdar ne bi bil pričakoval, da bom kdaj slišal toliko duhovitega iz skromnih živalskih ust. Bral sem sicer, da se umejo pogovarjati opice in da namerava neki angleški učenjak izdati v kratkem slovnico opičjega jezika, toda preverjen sem, da pogovori tujih opic ne bodo v nobenem oziru dosegali, kaj pa šele prekašali jednatih pogovorov naših domačih živali.

„No, kako pa se kaj imate?“ se je oglasil najprvo konj.

„E, slaba je, slaba,“ je zarežgal pes. „Triba je, da se vse izpremeni, če ne pa ne vem kako bo! Gospoda, mi imamo res prav pasje življenje.“

„Zakaj se pa ne emancipiramo?“ je zamukala krava.

„I kaj pa!“ je zarigal osel modro. „Emancipirati se je treba! Krava nam je to prav povedala.“

„Ne klepetaj tako po oslovsko!“ ga je zavrnil pes. „Najprvo je treba, da skličemo

umre, navezani na javno in zasebno dobrodelnost. Ker se že hoče rešiti vprašanje delavskemu zavarovanju, naj se reši temeljito, kakor to zahteva naša napredna socialna doba.

Ustroj zavarovanja

nam ni, odkrito izjavljamo, nikakor všeč. Ni umestno, da se hoče izvesti delavsko zavarovanje po centralistiških načelih. Vseh socialno-tehničnih delavsko-zavarovalnih veščakov vzor je, da bi moralo biti delavstvo zavarovano pri obveznih stanovsko-strokovnih društvih. Na ta način bi se tudi najlažje izvršilo nadzovanje zavarovalcev ter bi se brez velikih težkoč tudi lahko izvedlo zavarovanje za brezposelne. Res je sicer, da se z osredotočenjem ustanove večje denarne zaloge, a to bi se ravno tako lahko zgodilo po skupni zvezi posameznih stanovskih društev z manjšimi stroški, kakor pri nameravanim ustroju delavskega zavarovanja. A na to obče znano načelo se načrt prav nič ne ozira, ravno nasprotno z ustanovitvijo državnega zavarovalnega zavoda na Dunaju se bo delavsko zavarovanje za onemoglost in ostarelost popolnoma osredotočilo in od te zavarovalnice bodo kolikor toliko odvisni vsi ostali delavski zavarovalni zavodi, bodi si že bolniške blagajne ali zavarovalnice za slučaj nezgod.

Zavarovanje poslov in poljedelsko gozdarskih delavcev.

Grajati moramo, da se dela v novem zakonu razlika med popolnoma in pa le deloma zavarovanimi delavci. Vajenci in še ne popolnoma v obrtu izučene osebe, nadalje delavci v poljedelskih in gozdarskih delovrščah bodo namreč za slučaj bolezni le deloma zavarovani. Imeli bodo pač pravico do brezplačnega zdravljenja in zdravit, a ne bodo dobili bolniške podpore. To ni pravično. Kmečke stranke same zahtevajo, naj bodo tudi poljedelski ter gozdarski delavci zavarovani tako, da dobe ob bolezni podporo. Vsi ti delojemalci s posli vred so ravnokotno potrebni podpore — v bolezni, kakor je je potreben obrtni ali tovarniški delavec. Naše mnenje je, naj bi bili posli ravno tako zavarovani, kakor vsi drugi delavci, da bodo preskrbljeni, če obole in jim ne bo treba trpeti v bolezni bede in pomanjkanja ali pa prositi mileščine.

Omejeni vpliv delavstva na upravo zavarovalnih zavodov.

Iz vse nove predloge veje delavstvu kolikortoliko neprijazni duh. Vlada hoče namreč omejiti vpliv delavstva na upravo novih delavsko-zavarovalnih zavodov. V sedanjih bolniških blagajnah imajo delavci zakonito dve tretjini svojih zastopnikov v odborih, kakor tudi na občnem zboru. Po novem zakonskem načrtu bodo pa imeli delavci polovico, gospodarji pa tudi polovico zastopnikov v odborih in na občnih zborih bolniških blagajn. V načelnistvo državnega zavoda bo pa imenovalo odbornike ministrstvo za notranje stvari, načelnika pa celo vladar. V načelnistvo bo ministrstvo imenovalo polovico odbornikov izmed gospodarjev, polovico pa izmed delavcev, nadalje razne zavarovalne strokovnjake, zastopnike ministrstva, in uradni vodja zavoda bo imel v načelnistvu virilen glas. V načelnistvo delavskih zavarovalnic za slučaj nezgode bodo volili gospodarji eno, delavci drugo in tretjo tretjino odbornikov bo imenovalo ministrstvo za notranje stvari. Dobro vemo, kam pes taco moli. Na lep način hoče vlada stopnjevati podržaviti delavsko zavarovanje. Novi osrednji zavarovalni urad na Dunaju bo itak popolnoma državni zavod. Navidezna avtonomija je le pesek v oči kratkevidnežem. Brez vsake dvojbe bi za člane v na-

čelnistvo osrednjega zavoda imenovala svoje kreature. Prav lepo se bodo tudi delavci zahvalili, ker se jim hoče iztrgati uprava bolniških blagajn, saj je ta namera naravnost v protislovju z vladi dobroznanimi delavskimi zahtevami. Dandanes delavstvo povsod, ne glede na strankarske razlike, zahteva, naj se delavsko zavarovalni prispevki za zavarovanje uredi tako da jih bodo plačevali delavci sami in take dobili upravo v svoje roke. Izvzeto je tu le zavarovanje glede kake nezgode, ker se je to ustanovilo z ozirom na zakonito jamstvo gospodarjevo pri delavčevih poškodbah. A vzemimo strogo takozvane prispevke gospodarjev za delavčno zavarovanje. Kdo li plača te, navidezno seveda gospodar, a v resnici jih pa le plača delavec sam. Kolikor znašajo gospodarjevi zavarovalni prispevki za delavca, za toliko se pa zmanjša delavcu plača. Pravzaprav bi pa morale biti po zavarovalno-tehničnih, ne socialnih, načelih delavčeve plače tako visoke, da bi delavci lahko sami plačevali zavarovalne prispevke. Sicer trdi vlada, da se hoče s tem, ker se bo omejevalo število delavskih zastopnikov v bolniških blagajnah, omogočiti skupne delovanje gospodarjev in pa delavcev, kar do sedaj ni bilo mogoče. Delavska zahteva za večji vpliv v bolniških blagajnah tu ne more priti v poštev, češ, da so to prisilni zavodi. Razne politične stranke so izkušale zadnji čas dobiti bolniške blagajne v svoje roke, a te morajo biti nevtralne ter se pečati le z blagonskim delom. Jako lepe besede katere pa bi bil smel zapisati le kak avstrijski birokrat iz prve polovice preteklega stoletja, pred l. 1848.

Danes so med delavci tudi razne politične stranke, a če se ne motimo, so menda tudi med gospodarji. — In ne pulijo se za čast na mesta v upravi raznih bolniških in drugih zavarovalnih zavodov le delavci, marveč tudi gospodarji, ki so slučajno pristaši različnih političnih strank. Seveda mož, ki je to napisal pri zeleni mizi, ne ve, da ravno ta boj koristi zavodom, njihovi upravi, pa tudi zavarovalcem. Stranka, ki je morebiti v vročem boju priborila upravo kake bolniške blagajne, bo izkušala z uzornim gospodarstvom in s človekoljubnim nastopom proti zavarovalcem obrzati upravo v svojih rokah. Saj ji je znano, če tega ne stori, bo izgubila pri prihodnjih volitvah v svojo škodo upravo. Ravno kar je prav, birokrat ni všeč, to je res smešno. Nam se pa pri vsej smešnosti zdi ta birokrat original. Morebiti bo nekega lepega dne odpravil vse volitve, o katerih itak pravijo modri možje, da jih je „Zelenc“ iznašel, ker se volitev udeležujejo slučajno tudi razne politične stranke, in bo rešil državno krizo v Avstriji tako, da bo kar ministrstvo imenovalo državne in deželne poslance, pa razne občinske zastopnike in pa svetnike trgovskih in obrtniških zbornic, ker izkušajo na škodo državne, deželne in občinske uprave razne politične stranke spraviti v nje svoje zastopnike. Morebiti bo to storil kar s § 14. in potem bo vladal kot ministrski predsednik do konca življenja svojega.

Vpliv uradništva

bo prevelik. Tudi uradnikov bo preveč. Ker bo vse vodilne uradnike po bolniških blagajnah imenoval osrednji zavarovalni zavod, bo zavarovanje drago. Uspešno delovanje novih zavodov bo zavirala dobro plačana in močna birokracija, kateri bodo delavci izročeni skoraj popolnoma na milost in nemilost, ker bodo imeli delavci v upravi zavodov premajhen vpliv.

„Naša krava je moderna maškara“, je zagodrnjal vmes pes.

„Ti si pa čisto navaden kruhoborec, in še bolj neumen kakor tale naš osel“, je branila razburjena krava svojo govejo čast.

„Kaj boš vezala prazne otrobe!“ je zatulil pes. „Kaj pa veš ti o politiki, ti krevlja krevljasta!“

„Mirno gospoda!“ je miril konj. „Ti, pes, ti si rabil nekaj neparlamentarnih izrazov in tudi ti, krava, imaš precej dolg gobec! Bodite pametni, če ne, ne bo nič.“

„Krava ne sme kandidirati!“ je zavilil pes iznova.

Tako so se prepirali celo uro in se niso mogli zediniti. Preden se mislili, je bila ura z bližnjega zvonika eno po polnoči in nič več nistem razumel njih velezanimivih debat.

Drugi dan sem poslušal vremenske preroke.

Trdili so, da bo letošnje leto suho in toplo. Pomlad bo baje precej mokra in April jako izpremenljiv. Maja meseca bomo imeli lepo in suho vreme. Poletje bo mnogo neviht, mnogo vročine po danju, navadno temu pa dosti hladnih noči. Poletje bo ve-

činoma lepo, proti koncu pa viharno. Jesen bo prijetna, suha in vedra. Slana in sneg prideta kmalu. Zima bo precej huda in zlasti proti koncu izredno mrzla.

Upam, da sem si to modro prerokovanje tako zapomnil, kakor sem ga slišal. Če pa ne, je pa tudi vseeno. Pridenem naj še nekaj vremenskih podatkov za mesec januar. Jutranja zarja na novega leta dan prinaša kmetom mnogo trudapolnega dela med letom. Kakršen bo dan sv. Makarija, tak bo tudi mesec september. Če bo sijalo desetega januarja solnce, bo mnogo žita in vina. Če bo sv. Pavel suh, bo leto jako rodovitno; ako bo ta dan vetroven, bo kmalu deževalo, ako pa bo deževalo in snežilo, bo malo žita.

„Letni vladar bo solnce, vir svetlobe in življenja, velikan, ki bi segal od naše zemlje noter do lune in še malo dalje, velikan, iz katerega bi naredil trispedeset-tisoč naših zemelj in ki se zasuka šele v šestindvajsetih dneh popolnoma naokolo. Dan in noč, ki trajata pri nas štiriindvajset ur, trajata na solncu šestindvajset dni, skoraj cel mesec.“

„Leto 1905 je 1872 leto, odkar je umrl

Bolniško zavarovanje.

Grajamo, da ne bodo podvrženi zavarovanju delavci, ki bodo delali le tri dni. Ni prav, da bodo imeli do bolniške podpore pravico delavci le takrat, kadar bodo bolni več ko tri dni. Štiritedenska podpora porodnicam je prekratka, morala bi biti najmanj 6 tednov in po okoliščinah še dalje. Tako zahteva moderna higiena.

Tovarniške bolniške blagajne.

Prav je, da se odpravijo manjše bolniške blagajne. Po našem mnenju bi se morale odpraviti vse. Ako se ne prizna načelo obveznega zavarovanja po stanovsko-strokovnih društvih in se odobri centralistiško načelo, je nelogično, da se dela izjema z delovrščami, ki imajo 500 delavcev. V tovarniških bolniških blagajnah se že sedaj večinoma zgodi tako, kakor želi gospodar. Če postane sedanji načrt zakon, bo še slabše. Polovico odbornikov v načelnstvu tovarniške blagajne bo imenoval gospodar, pri važnih sklepih, kakor npr o nameščenju zdravnikar, v dvomljivih bolniških podporah i. t. d. se bo gotovo našel med delavskimi zastopniki kak kimovec in gospodarjeva bo obveljala. Tovarniške bolniške blagajne bodo prejkoslej vir delavske nezadovoljnosti.

Pravosodje.

Prav, da se bo lahko vložil priziv proti odlokom vseh zavodov. — Ni prav, da bo člane razsodišč imenovala vlada, kakor ni prav, da bo v razsodiščih le en delavski zastopnik. Večino v razsodiščih bi morali imeti delavci, da bi jim zaupali.

Dolžnosti delavcev.

Grajali smo nedostatke, ki so po našem mnenju v nameravanim zakonskem načrtu o delavskem zavarovanju. Nismo se pečali z vsemi podrobnostmi. Pisati bi morali obširno delo, če bi hoteli kritično obdelati ves načrt in ga primerjati s tozadevno zakonodajo drugod. To ni dolžnost političnega lista, marveč dolžnost delavske organizacije.

Ravno ta zakonski načrt pa pozivlje slov. kršč. soc. delavstvo na resno delo. — Delavstvo ga mora proučiti in o njem izreči svojo sodbo. Ta sodba se bo pa le čula, ako jo bo izreklo veliko število združenega delavstva in zato: Slov. kršč. soc. delavstvo, kjer še nisi združeno, združi se v društvi. — Kjer so že kršč. soc. delavska društva, vsi kršč. soc. delavci vstopite v nje, a kjer jih še ni, jih ustanovite. Zapomnite si: da združeno delavstvo v poštenih društvih kaj velja, nezdruženo pa prav nič. In kadar bo, če bo, enketa o tem zakonu, pa pobitite delavci in delavke tudi iz krajev, kjer še niste združeni po društvih, da bo res vse slov. kršč. soc. delavstvo združeno na tem shodu!

Jeseniške novice.

Srečno novo leto želi jeseniški novičar vsem prijateljem in znancem.

Umrj na božični praznik tovarniški delavec Janez Dakskofler, star šele 43 let. Zagrabila ga je pljučnica in ga v enem tednu spravila pod zemljo. N. v m. p

Božične praznike so praznovali vsi tukajšnji delavci. V tovarni so prenehali z delom v soboto popoldne ob 2. uri in začeli v torek zjutraj; ravno tako pri prederu na Hrušici.

Stepili so se zopet na sveti dan delavci na Hrušici. Orožniki in redarji so posegli vmes in nekaterim ohladili kri, hujših posledic ni bilo.

Vse zastoj. Enekrat smo se že opravičeno pritožili, da se na Hrušici premalo stori za ohranjenje javnega miru — pa vse

prošnje domačinov s Hrušice, vsa naša medvedovanja so kakor bob v steno. Žendarmarija sedaj res nekoliko večkrat pogleda po gostilnah, tudi županstvo pogosteje pošilja gor svoje redarje — toda vkljub temu se toči in pleše v petek in svetek. Tako je bila godba s plesom na kvaterni ponedeljek v adventu pri Krivcu — redar je muzikante spodil ven — pa pomagalo ni nič. Če orožniki ali redarji goste odpravijo pri enih vratih ven, jim gostilničarji odpro druga vrata. Tako gre vedno dalje. Naj bi županstvo gostilničarjem malo bolj stopilo na prste!

Veselica s igro „V zadnjem trenutku“ v „Kat. del. društvu“ na praznik sv. Štefana je zoper pričakovanje splošno dobro uspela. Naravnost ganljiv je prizor, ko se zgubljeni sin, preslepljen od brezverskih tovarišev, hoče usmrtiti. Tu pristopi njegov brat-duhovnik in ga pripelje nazaj k žalujočemu očetu. Igrači so svoje vloge prav dobro pogodili. Želeti bi bilo le, da bi govorili nekoliko glasneje in bolj počasi. Ponavljala se bo ta igra v „Kat. del. društvu“ v nedeljo, na novega leta dan, 1. januarja 1905. Po igri sledi prosta zabava, pri kateri bo oče Srečnik imel novoletni nagovor. Vstopnina za ta večer je sledeča: Sedeži 70 v. stojišča 30 v. Začetek ob 7. uri zvečer.

Predavanje na Jeseničah. Na novega leta dan popoldne bo predaval v prostorih delavskega strokovnega društva na Savi g. iur. Lovro Pogčnik, predsednik slovenskega katoliškega akademičnega društva „Zarja“ v Gradcu. Naslov predavanja: „Delavec, pomagaj si sam!“ Začetek ob 4. uri popoldne. Delavci, prihitite v obilnem številu!

Idrijske novice.

i C. kr. strokovna šola za čipkarstvo je bila zopet odlikovana kakor ste že poročali, in sicer sedaj na razstavi v St. Louisu v Ameriki. Saj pa tudi zasluži priznanje, ker je že mnogo storila v povzdigo čipkarstva, ki je za naše žene in dekleta tako pomenljivo, kakor za večino mož in mladeničev rudarstvo. Doma pa vendar ne more najti pri nekaterih nikakega priznanja. Doslej je plačevala občina c. kr. rudniški direkciji na leto 100 K, direkcija pa je skrbela za kurjavo v strokovni šoli. Voditelj šole se je trudil, da bi šola čim bolj uspevala ter tudi dosegel, da ministrstvo, učno in poljedelsko, kar največ podpira zavod. Pred vsem so bili potrebni vsaj nekoliko primerni prostori. Poljedelsko ministrstvo je odločilo sedanje župnišče, ko se duhovniki preselijo v novo stanovanje. Seveda bo odslej tudi kurjava več stala, ko bo šola nastanjena v večjem stanovanju, oziroma je začasno že. Zato se je vodstvo c. kr. strokovne šole obrnilo s prošnjo do županstva, naj dosedaj proračunavano svoto zviša od 100 K na 300 K. Pri proračunski seji je o tem poročal tudi župan, a je prošnjo sam pobijal. Rekel je, da je stavil v proračun namesto običajne podpore 100 K čipkarski šoli, 150 K kot podporo dvema gojenkam za obisk osrednjega čipkarskega tečaja na Dunaju. Dan pred sejo pa je došla od vodstva c. kr. strokovne šole za čipkarstvo v Idriji, naj mestna občina prispeva tej šoli z vsakoletnim doneskom 300 K za snaženje in kurjavo šolskih prostorov. Solo je ustanovila država in ni pri ustanovitvi stavila nikakih zahtev do občine, predlaga torej, da se prošnja odkloni in odobri postavka županstva. Prošnja je bila odklonjena, kakor stoji v zapisniku „z večino

Dalje v I. prilogi

Mesto kuharja je prevzel jurist. Ves vesel je naposled nalil čisto umite tri čaše.

Komaj pa sta medicinec in filozof pokusila prvo žlico, sta hitro zopet postavila kupe na mizo.

„V tem čaju je tobak!“ je konstatiral medicinec.

„Taki so juristi!“ se je norčeval modroslovec. „Zdaj pa pijmo, če imamo kaj!“ Težavne naloge kuharja se je lotil zdaj medicinec.

Obraz se mu je svetil od zadovoljstva, ko je nalil vsakemu svojo kupo. Takoj sta ga pohvalila tovariša.

„Čaj je izvrsten!“ je dejal filozof. „Saj je pa tudi skrajnji čas, ker zdaj nimamo ničesar več, da bi še kaj skuhal. Dobro si napravil, ravno prav sladkorja in ruma je notri. Živio!“

Od veselja je poskočil in prevrnil vse tri čaše. Ura je bila polnoči.

In tako so si želeli trije poparjeni junaki ob praznih kupicah srečno novo leto!

V. K.

Izveličar. 623 let vladajo Habsburžani v Avstriji. Petstotintrideset let poznamo papir, štiristopetindvajset let tiskane bukve in štiristotrinajst let Ameriko.“

O tem se je pogovarjalo na Silvestrov večer v dunajski sobici troje visokošolcev, filozof, medicinec in jurist. Prejšnje dni so nekoliko preveč navdušeno obhajali božične praznike in so zažingali vse do poslednje dvojčice. Zato so se morali pokoriti danes doma. Edino veselje so pričakovali od čaja, ki ga je kahal filozof za oba gosta in zase.

Medicinec se je zviral po oguljenem divanu, jurist je sedel pri slabo zakurjeni peči, modroslovec pa se je pridno sukalo okoli svojega samovarja. Z velikim veseljem je javil naposled tovarišema, da je čaj gotov in nalil tri čaše.

Komaj pa sta onadva pokusila prvo žlico, sta že zopet postavila pijačo na mizo.

„V tem čaju je špirit!“ se je pritožil medicinec.

„Taki so filozofi!“ je zabavljajl jurist. „Zdaj pa pijmo, če imamo kaj!“

„No, pa ga skuhajta vidva, saj ga je še tukaj!“

glasov, ne da bi bilo navedeno, koliko glasov je bilo „za“, koliko „proti“. Pri pomnimo k besedam županovim, da ni res staval v proračun „na mesto običajne podpore 100 K čipkarski šoli, 150 K kot podporo dvema gojenkama za obisk osr. teč. na Dunaju“, ampak v pisanem proračunu, ki je bil razpoložen na ogled, smo čitali: „Prispevek čipkarski šoli, oziroma podpora itd.“ V tiskani izdaji proračuna je pač prva polovica izpuščena, kar pa ni pravilno, zlasti še, ker je bil tiskan proračun izdan šele po proračunski seji. Prošnjo sta toplo podpirala odbornika Novak in Kos. Prvi je priporočal, da se ugodi, ker je tudi drugod navada, da prispevajo občine za obrtne šole koje sicer vzdržava država, tudi je šola velevažnega pomena za razvoj čipkarstva v Idriji. Odbornik Kos je poročal, da daje poljed. ministarstvo poleg prostorov še znesek 600 K na leto kot podporo ubogim učenkam. Z vsilo pa je pobijal prošnjo Kristan. Odločno se je izrekel proti temu, da bi se dovolila kaka podpora čipkarski šoli, katero naj država sama popolnoma vzdržava, kakor mestna občina realko. Gospod Kristan bo že oprostilo, ako izpovem, da smo se zelo čudili, kako je mogel pobijati prošnjo. Župan je sam izjavil, da je „običajen“ prispevek vsako leto. S tem se tudi računa. 300 kron je za državo res neznamen znesek, ako daje že toliko tisočakov za šolo; dobiti ga je pa vendar le težko. Spominjamo se, kako je gospod Kristan v nekem „Napreju“ godrnjal, ko ni mogel priti do že dovoljenih 100 kronic za svojo „strokovno“ šolo. Sicer pa ne pozabimo, koliko je med dokladami eraričnega prispevka. Se izplačalo se ni, obgodrnjati onih 300 kron. ko gredo za druge šole tisoči in tisoči. Nekega lepega dne pa še realni odrecite onih 40 tisoč kron. češ, da naj država sama skrbi za šolo, ko plačuje že tako okoli 90 odstotkov doklad. Tako bo najprej podržavljena, sicer utegnemo še čakati. Da govore liberalci proti podpori, ni čuda, dosledni morajo biti, in dosedaj je še niso nikdar priporočali.

i Časi se menjavajo. Nekdaj so imeli v občini račune in proračune pod ključem, sedaj pa dobi, kdor hoče, tiskar. Samo to bi bilo dobro, da bi jih razdelili štirinajst dni pred sejo, ne 14 dni po seji.

i „Katoliška delavska družba“ ne-trudno skrbi za izobrazbo in zabavo svojih udov. Zato je na sv. Stefana večer priredila božično veselico. Pri drugih idrijskih društvih imajo odbori skrbi, bode-li dovolj obiskovalcev in s hvaležnimi pogledi sprejmo vsakega došleca; pri nas se pa bojimo, da bi ne bilo prevelikega pritiska. Tako tudi ta večer. Z ozirom na to se res mora reči: pri nas je ljudstvo. Saj je pa tudi veselica bila dobro zasnovana in izpeljana. Krepki in mnogoštevilni pevski zbor je zapel na veliko zadovoljnost tri točke. Troje malih deklic je z občutkom in primernim povdarmom prednašalo — za take res mojstrski — nekaj Silvin Sardenkovih sveto-nočnic. glas in kretanje z roko sta kazala, da so imele dobro šolo in da so jo tudi dobro razumele. Igra „Čarovni zvonček“ je že lansko leto izmed dosedaj igranih najbolj ugajala, zato se nismo čudili, da nas je tudi letos tako očarala. Divili smo se „delovanju“ pritlikavcev, smejali dr. Mozolčkovim premišljenim pripomnjam, da je treba vsaj malo, malo pomisliti, ter opetovano svarilo, naj pazimo, sicer bo škodovalo. Igra ima do 30 oseb, kar je za diletantske odre gotovo veliko, in vendar je šlo tako izvrstno! Zato kličemo „družbi“: Na pričetem potu krepko in pogumno naprej, brez ozira na razne opazke nasprotnikov, ki jih rodi le zavist — Slišimo, da je „družba“ ravno-kar dobila nov povečevalni aparat za senčne slike, kar bo brez dvoma zopet veliko pripomoglo za izobrazbo in zabavo ljudstva.

i Nerodna čitalnica je imela isti dan svojo božičnico. Zasedli so ravno štiri mize. Tuje ljudstvo, kaj ne?

Novice iz Kranja.

Na korist „Dijaški kuhinji“ se je vršila zadnja predstava „Lurške pastirice“, ki je donesla precej čistega dobička. Živi podobi: „Poklonitev Materi Božji“ in „Jaslice“ sta občinstvu jako ugajali. Splošno se želi, da bi vrla družba priredila kmalu zopet kaj takega.

V Kranju se je preselil iz bližnjih Trboj, g. župnik K. Hofer. Naj bi mu prijali naš zdravi zrak!

V okolici Kranja popravljajo jezove, ki jih je razdrila zadnja povodenj. Ker so vsled hudega mraza padle vode, je popravilo olajšano.

Kranjska požarna bramba je imela na sv. Stefana dan svoj občni zbor. Namesto odstopivšega načelnika g. K. Pečnika je bil izvoljen g. Janko Sajovic, blagajnik je g. K. Jäger, tajnik g. E. Rooss. Cirilu Pircu se je zdelo potrebno, da je ocenil

zasluge bivšega načelnika. Mi pa mislimo, da bi storili prepotrebno društvu prononsirani liberalci največjo uslugo, ko bi ga pustili pri miru.

Obrajni cestni odbor kranjski je sklenil 16% doklado na direktne davke, da se pokrijejo stroški v znesku 20.909 K. Sklenil je tudi, da naloži del dohodkov za preložitve ceste v Besnico.

Prehod pri kolodvoru se bo — kakor je sklenil cestni odbor — vendarle napravil. Saj je pa morala celo nedolžna „Ljubljancanka“ potrditi, da smo gazili doslej neznosno blato. Prehodov bi pa rabili tudi po mestu še več, zlasti preko ve-like ceste mimo Roossa do pošte in I Majdičeve hiše. Tu gazi ob neugodnem vremenu globoko blato na stotine dijakov — večinoma slabo preskrbljenih z obutalom. Sploh je bil Kranj v starih, lepih časih, ko še niso imeli prve besede liberalni politiki, ampak za mesto vneti, izkušeni gospodarji — „zavbersko“ mesto, danes pa — ?!

Novice iz kočevskega kraja.

kč Spomina na občinske volitve v Ribnici. Volitve so končane. Kmečka stranka ima 9 odbornikov, gosposko-liberalna pa 17. Torej nima potrebne večine. Sedaj naj novi občinski odbor dobro dela, ker po njegovih delih ga bomo sodili. Nam ostaja javna kritika njegovih del. Če ne bo kaj prav, bomo že povedali.

kč Kaj smo pri teh volitvah opazili? Ni bilo pravega političnega, načelnega boja, ampak v ospredje so stopile osebnosti. In to je za vsakega poguba. Kmetje so imeli med seboj stranke, in to kmata vselej slabi. Razdejal jih je nekoliko nesrečni konsum, a upamo, da se kmalu zmodrijo in nastopijo skupno proti svojemu sovražniku kot kmečki stan.

kč Največje intrige med kmeti, me-nimo, da je delal Lovšin-Japelj iz Hrovače. — mož, ki se razume na politiko toliko, kakor zajec na boben. Zato mu svetujemo, da rajši sede na peč in prižge — fajfo. Prepričan naj bo, da je najlažje delo na svetu — delati zago!

kč Liberalna trika gospoda je pokazala, da je odločno proti kmetu in njegovim težnjam. Parola je bila: Nobenega kmeta v odbor! Kmetje so si vendar še o pravem času pomagali. Čudno se nam pa zdi, čemu je šla vendar gospoda kljub svoji paroli iskati v Lipovec pravega liberalnega kmeta Höningmanna za odbornika, ki bi bil edinole za slamorezca. Pa — liberalen je, in to je gospodi dovolj. Kmetom pa ne!

kč Kmetje zapomnite si! Vi sami ste si izredili na svojih prsih gada, ki vas sedaj pika. Svoje groše ste nosili v liberalno posojilnico; ta je rastle in rastle, nakladala dobiček na dobiček, s tem pa srkala vam srčno kri, vaše pravice. Plačuje od vaših grošev precej davka, in s tem vas je preinila iz prvega in drugega razreda; „frakarija“ je prišla na površje, vi pa zdihujete pod tem jarmom kot brezpravni. Mislimo, da me razumete!

kč Ne razumemo! Pa res ne razumemo, kako je to prišlo, da se je dal g. Andrej Podboj voliti liberalni gospodi. Cenetova hiša je bila od nekdanj najuglednejša hiša v Ribnici, bila je skozi in skozi krščanska, katoliška, v zasebnem, pa tudi v javnem življenju; odtod njen ugled. Tudi sedanjemu g. Andreju ne bomo rekli nič, tudi on je zasebno po naših mislih dober mož in vreden spoštovanja; a kot tak naj bi se bil odločno pokazal tudi v javnosti. Če pa kdo v ribniški dolini omahuje, s tem pada tudi njegov ugled!

kč Zaznamovati pa moramo dejstvo, da je v Ribnici liberalna stranka vsa v razdor. Kdor se čuti liberalnega, ta bi bil rad kolovodja liberalne stranke. Zato so imeli tudi liberalci med seboj stranke. Mnogo jih je pokazalo neko nasprotstvo proti dose-danjemu svojemu vodji Višnikarju. Zato bomo razumeli Višnikarjevo zdihovanje: „Sedaj žanjem hvaležnost za svoje delo!“ G. Višnikarju pa mi odkrito povemo: „V liberalni stranki ne boste našli hvaležnosti, ker liberalno delo sploh ne more stati na trdnih nogah.“

kč Se eno dejstvo konstatiramo. Liberalna stranka, vsaj kar je treznejših — tudi Višnikar — je nastopila proti znanim „prešičarjem“, ki so pisali nesramne izmišljotine v „Narod“. In odpor v liberalni stranki sami je osupnil pisarje, ki so brivec, kavarnar, Egon itd. Zato ti store sedaj liberalni stranki največjo uslugo, — ako molče.

kč In potem? — Po tem čudnem boju želimo vsem ribniškim prebivalcem veselo praznike in — mir vsem, ki so dobre volje. V novem letu pa želimo vsem kmetom edinost in slogo, ker drugače so le ponižni sluge liberalnih „frakov“, četudi tega sedaj morda še ne čutijo!

Kronika nesreč leta 1904.

Nikakor ne bomo podali v teh vrsticah popolno kroniko nesreč, ki je zadel v teku leta 1904. ljudi, ki so ga pač v Silvestrovi noči pozdravili veseli in v najlepši nadi — kdo bi mogel to zapopasti, presoditi ali celo popisati; ravno tako tudi ne bomo popisali vse sreče, ki je doletela pričakovano ali nepričakovano mnoge v istem letu. — Te kar hočemo predočiti, ni nesreča posameznikov, ampak to je — žal — velika vrsta tistih nesreč, ki napolnjuje vsako leto z žalostjo in sočutjem celo deželo, velik del zemlje, čisto ves civilizirani svet, to so nesreče, ki nam ljudem, ki se tako radi ponašamo z visoko stopnjo kulture, vedno in vedno predočujejo našo slabostnost in malenkost in našo nemoč.

Koliko ljudij vsakega mesta, vsakega okraja ugonobi v teku enega leta kaka nesreča, to je — žal — nepregledno; vsak časopis, pisan v kateremkoli jeziku, nam o tem vsak dan poroča. Če bi mogli sešteti vse tisoče ljudij, ki so utonili, zgoreli, se zadušili, ki so bili ubiti, povoženi, pod silo strojev zdrobljeni, to bi bila morebiti prava kronika nesreč, katere številke bi nas prestrašile in osupnile. Toda tega ne moremo popisati; zapisane so le nesreče, ki se dvigajo zaradi svojega nasilstva, svoje grozovitosti in velikega števila žrtev iz neprestanega boja človekovega s prirodnimi silami.

Ogenj in voda, ki izmed vseh elementov najbolj pustošita, sta, kakor vedno, tudi v tem letu zahtevala strašne žrtve. Takoj ob pragu v novo leto se je razširila vest o strašnem požaru, ko je pogorelo 30. decembra 1903 v Chicagigledališču Iroquois, kjer je umrlo strašne smrti okoli 600 ljudij. Nekaj tednov pozneje, dne 23. januarja t. l. je razdejal velikanski požar norveško obrežno mesto Aalesund, ki je bilo sezidano večji del iz lesa. Še dobro je v spominu, s kako močno inicijativo je podpiral nemški cesar to me-stece, ker si je bil v svesti gostoljubnosti, ki jo uživa vsako leto na krasnih obalah. Samo 14 dni pozneje, dne 7. februarja je postalo v mestu Baltimore, kjer prebivajo tudi Nemci, okoli 600 poslopij, med temi krasna mestna hiša in druge dragocene javne stavbe plen grabežljivega ognja. Tudi 15 čilih ognjegasev je izgubilo pri tej nesreči svoje življenje. Škoda se ceni skoro na eno milijardo mark. 16. aprila je upepelila moč ognja cesarsko palačo, seveda palačo navideznega cesarja, vladarja Koreje. Strašen ogenj je izbruhnil 15. junija v Berlinu: na Ring-kolodvoru, Putlitzovi cesti, kjer je pogorelo mnogo telegrafskih drogov in drugih stvari; velikanski plamen, ki se je tu dvigal skoro dva dni, strašni oblaki dima, neprenesljiva vročina, vse to je opozarjalo na največjo katastrofo. — Nevaren bi bil lahko postal požar, ki je nastal sredi julija prav v osrčju cesarskega mesta Dunaja v kano-niškem dvoru poleg cerkve sv. Stefana; k sreči so pogasili ogenj, ko je bila že raz-dejana streha velikega starega poslopja. Če je nastal ta požar najbrže po krivdi ljudi, namreč vsled tega, ker so metali neprevidno proč žveplene šibice, vendar so povzročile v poletju prirodne okoliščine, namreč huda suša in nenavadno suho poletje, ki sta popolnoma s peskom zasula ponosne reke, kakor Elbo in Vislo, mnogo požarov v gozdih in vaseh. Požar je nastal namreč v Friedrichsrue, v gorskem mestecu Graupen pri Bodenbachu, v Grafenhainichen, potem v mestecu Winterberg v Šumavi, kjer je pogorelo 50 hiš, najhujši pa je bil požar v virmterški vasi Iilsfeld pri Heilbronn, kjer je bilo vpepeljenih več sto hiš. Grozen ogenj je razdjal tudi cerkev svete Magdalene in sirotišnico v Strasburgu, kjer se je posrečilo le veliki požrtvovalnosti garnizije, rešiti otroke. V jeseni se je mnogo govorilo o dveh strašnih požarih v velikanskih skladiščih petroleja, ki sta nastala v zunanjih okrajih velikih mest s pristanom. Dne 26. avgusta je eksplodiralo več tank v skladiščih petroleja v Hobokenu pri Antverpnu; vzbruhnil je ogenj, ki je uničil okoli 200 milijonov litrov petroleja in osem ljudi. Sličan požar je divjal 5. novembra v mestnem okraju Borgfelde v Hamburgu; škoda je bilo dva milijona mark. Spomnimo se še požara, ki je uničil 31. avgusta mesto Binau na Luzonu (Filipini) in kjer je zgorelo več sto prebivalcev; omenimo strašen požar, ki je vpepelil 17. septembra virmtemberško mestece Binsdorf skoro popolnoma, dalje požar, ki je razdejal 1. oktobra tovarno v New Yorku in kjer je poginilo 50 vest-nih ognjegasev. Ako si pokličemo v spomin še požar mestnega gledališča v Baselu (6. oktobra), potem smo omenili vse največje katastrofe, ki jih je povzročil ogenj.

Nesreče, ki so se dogodile na vodi, so, kakor vedno, zelo mnogoštevilne. Kadar koli se vzdigne vihar sem od morske obali tedaj vemo, da je to poročilo o potopljenih ribiškimi ladjah in drugih plovilih. 11. januarja se je potopil kanadski poštni parobrod „Clallam“; ne daleč od Viktorije (Britiška Kolumbija); 53 oseb je utonilo. Britiško vojno mornarstvo je doletela dne 18. marca neka posebna nesreča: v morskem zalivu Spithead je zadel parobrod „Berwick Castle“ na podmorsko ladjo in ta se je potopila z vsem moštvo. Strašna nesreča se je dogodila 16. junija nedaleč od New Yorka na zab. parobrodu „General Slocum“. Ladja, na kateri so napravili izlet šolski otroci evan-geljske nemške občine St. Marcus, je zgorela; več nego tisoč otrok in mater je pomrlo v ognju, dimu in vodi. V malo trenutkih so izumrle cele rodbine. Strašna je bila tudi nesreča, ki je zadel 29. junija danski potovalni parobrod „Norge“. Razbil se je ob pečinah severozahodno od škotske obali. Od 765 oseb na krovu jih je 637 končalo svoje življenje. Dne 9. avgusta se je potopil angleški parobrod „Holland“ pri Amoy-u ob kitajski obali, 350 sinov angleškega kraljestva je izginilo. 26. oktobra je zadel velika izguba nemško Wörmann Linijo. Ob negostoljubni obali severno od Swakopmunda se je potopil transportni parobrod „Gertrud Wörmann“; posrečilo se je rešiti hrabre čete, 24 častnikov in 382 mož, lepa ladja pa je izgubljena.

Srečno lahko imenuje preteklo leto pruski železniški minister pl. Buide; sicer se je dogodilo dovolj navadnih nesreč pri železnici, ki spadajo med „Raznoterosti“, vendar ni bilo nobene katastrofe kakor v Offenbachu ali Altenbekenu. Najhujša nesreča je bila pač ta, da je skočil vlak v Kosele-Kandrzinu 14. junija s tira. Klasična dežela železniških nesreč, Severna Amerika, se je zopet kot tako pokazala. 20 ljudij je umrlo 3. julija strašne smrti, ker je skočil s tira ekspresni vlak pri Litchfieldu (Illinois). Pri trčenju vlakov blizu Glee-wooda pri Chicagi dne 14. julija je bilo 18 ljudij ubitih in 58 ranjenih. Strašna nesreča pri železnici se je dogodila 8. avgusta v Eden (Colorado), kjer se je udrl pod brzovlakom železniški most. 125 oseb je izgubilo življenje. Tudi pri Neu-Marekot sta trčila 24. septembra dva vlaka; število žrtev znaša 45 mrtvih in 121 poškodovanih.

Izmed nesreč v rudniških moramo posebno omenjati: zrušenje premogokopa v Cheswicku v Pensilvaniji, kjer je bilo zasutih 284 rudarjev (25. jan.). Eksplozija rudnika Rennieon pri Levellu 28. aprila je povzročila 50 rudarjem smrt. Pri Jacksonu v državi Utah sta eksplodirala na kolodvoru dva voza smodnika, 24 oseb umrlo. Huda eksplozija se je zgodila 15. aprila na krovu ameriške vojne ladje „Missouri“ ob obali Florida; ubitih je bilo 31 mož, med temi več častnikov.

V Melrosi (Massachusetts) je raz-dejala dinamična eksplozija voz cestne železnice, 9 oseb je bilo mrtvih, 19 težko ranjenih. Zadnja nesreča v železniškem predoru na Jesenicah nam ostane v živem spominu.

Neizmerno škoda je napravila zopet sila vode. 18. jan je razrušil val del mesta Bloemfontein, glavnega mesta nekdanje svobodne države oranjske; večje število ljudij je pomrlo. V februarju je poplavila voda rusko Osrednjo Azijo in Kitajsko; pri Tsinanu blizu Kiančava se je podrl okop in več sto ljudij je utonilo. V državi Colorado je uničila voda 1. oktobra kraj Trinidad, ker se je podrl okop. Mrtvecev je bilo okrog 5000.

14. ljudij je bilo koncem aprila žrtva nekega prirodnega pojava v Svici; nedaleč od Grengiola v Kantonu Wallis je zasula velika lavina Mühlebach. Lavine je bilo do četrta milijona m.³ Strašen orkan je obiskal dne 29. junija mesto Moskavo. Opustošil je več poslopij, vrto in drugih nasadov; mnogo ljudij je bilo poškodovanih.

Mnogo smrtnih udarcev je zadal v preteklem letu tifus, n. pr. v južnozahodni Afriki, kakor tudi neprevidno hribolazstvo in razni športi z avtomobili.

Iz seje trgovske in obrtniške zbornice.

Včerajšnja seja trgovske in obrtniške zbornice je bila precej živahna. Župan Hribar ni mogel pozabiti odgovora, katerega je dobil v zadnji seji od g. Kre-garja na znano izzivanje župana Hribar se je v predzadnji seji koncem seje prav neumestno zaletel v g. Kregarja, češ da ne spada v obrtno zbornico. To izzivanje je prav slastno pograbil „Slov. Narod“. Ker je Hribarjevo izzivanje pri-občil „Slovenski Narod“, a ker tega vsklia v z a p i s n i k u se je ni bilo, se je oglasil

v prihodnji seji g. Kregar k besedi in vprašal predsednika, če spada v obrtno in trgovinsko zbornico bolj on kot obrtnik ali bolj g. Hribar kot zavarovalni agent. Župan g. Hribar se je v večrajšji seji oglasil k zapisniku ter rekel, da bi bil moral g. Kregar staviti zadnjič ista vprašanja takoj začetkom seje pri zapisniku, ne pa koncem seje, ko njega ni bilo več navzočega. Dokazati je hotel, da je bil znani Kregarjev predlog drugačen nego Gassnerjev ter navajal, da je Kregar le slučajno njegov tovariš. Nadalje je pa g. župan Hribar izustil: Kregar veliko občuje z duhovščino, pa se še ni naučil latinščine. Da je Kregar zadnjič vprašal predsednika, kedo bolj spada v trgovsko in obrtniško zbornico, ali on kot obrtnik ali agent g. Hribar, zdelo se je g. županu neokusno. On je preverjen, ako bi on pustil zastopstvo banke „Slavije“, da bi vsi, še celo Kregar, bili prvi, ki bi bili radi agentje te družbe. Nadalje je gosp. župan vskliknil: on kot agent je ljubljanski župan, kar pa Kregar nikdar ne bo.

Nato se je oglasil k besedi g. Kregar ter navedel, da je radi tega stavil znana vprašanja koncem seje, ker so večkrat kot zadnja točka na dnevnem redu: samostojni predlogi zborniških svetnikov. Če tovariša g. Hribarja ni bilo navzočega, ni njegova krivda, ampak g. Hribarja. Zakaj pa g. Hribar ne sedi do konca seje, kakor sedé drugi gg. svetniki?

Govornik je zastrdil, da bi bil on ravno tako stavil znana vprašanja, ako bi bil g. Hribar navzoč ali ne.

Nadalje je omenil, da je njegov predlog popolnoma sličen Gassnerjevemu, še celo umestnejši, kajti po Gassnerjevem predlogu hoteli ste izreči neko sodbo, ki se pa ne more izreči, ako ni preiskana stvar. Govornikov predlog je pa meril na to, da se stvar preišče. Gledé latinščine, ki se je Kregar še ni naučil, ako ravno veliko občuje z duhovščino, mu je odgovoril, da je res, da ne zna latinščine, ker ni toliko študiral kakor tovariš Hribar, z duhovščino občuje, a samo v slovenščini.

Če bi plačeval 2000 na leto davka, bi imel tudi take dohodke, kakor g. Hribar. Da je govornik slučajno izvoljen, je prav, vsaj včasih gospode od napredne večine nekoliko pobeza in jih spomni ne njihove dolžnosti. Govornik je rekel, da g. Hribar nobenega ne mara, ako ne trobi v njegov rog. G. Hribar naj bi bil tam hud, koder je potreba; naj bi bil n. pr. hud nad tržnim komisarjem ter mu zapovedal, da napravi na trgu red.

Pri teh besedah so postali gospodje napredne večine nervozni ter pričeli kričati, da to ne spada v zbornico. G. Kregar je končno izjavil, da današnji govor tovariša Hribarja ne bo popolnoma nič nanj vplival, šel bo svojo pot naprej, kadar bo pa tovariš g. Hribar zopet izzival, potem naj bo uverjen, da dobi odgovor, kakršnega je dobil zadnjič.

K zapisniku se je oglasil tudi gospod Lukman ter dejal, da se bodo večji davkoplačevalci obrnili na trgovsko ministrstvo, naj razveljavi sklep zbornice, s katerim se je odkazalo višji trgovski šoli zaostali zbornični prispevek južne železnice v znesku 23.000 kron. Govornik je mnenja, da bi se ta svota morala porabiti v prid davkoplačevalcem. Istega mnenja sta bila gg. Baumgartner in Gassner. Predsednik g. Lenarčič pa je navedel, da se gospodje niso udeležili odsekovih sej, in mislilo se je, da se za stvar sploh ne zanimajo.

Pri naznanilu predsedstva spomnil se je predsednik g. Lenarčič umrlega predsednika dunajske trg. zbornice g. Mautnerja.

Zbornični proračun za leto 1905. se je odobril. Potrebnost izkazuje 60.085 K, katera se pokrije s 4% zbor. doklado in pa z blagajničnim ostankom. Prebitka izkazuje proračun 711 K. Vnela se je daljša debata. G. Lukman je navajal, kako se proračun množi; pred nekaterimi leti znašal je proračun šest tisoč, danes pa že 60.000. Govornik je stavil predlog, naj se postavki 11 in 13 črtati, češ s prvo dovolimo višji trgovski šoli, katere še ni, 5000 K, pri drugi točki pa zopet prihranimo 5168 K, češ, kaj nam je treba za prihodnje skrbiti posebno za izplačevanje pokojnine, preje naj se skrbi za davkoplačevalce. Dalje želi govornik, naj bi zbornica izdajala statistična in letna poročila. Gosp. Hribar se strinja z zadnje željo g. Lukmana ter nasvetuje, naj se pošlje eden konceptnih uradnikov v Prago ali Dunaj proučiti, kako se tam taka poročila izdajajo. Nasvetoval je, naj se potem troški zvišajo od 800 na 3000 kron.

Gledé letnih poročil sta pojasnila g. predsednik in g. dr. Murtnik, da se bo to vprašanje rešilo prihodnje leto sporazumno z vsemi avstrijskimi zbornicami. Hribarjev in Lukmanov predlog sta bila odklonjena.

Društvu „Merkur“ dovolilo se je podpore 500 kron.

Za sodnike-laike imenovala je zbornica gg. Iv. Jebačina, Iv. Ogorčevca in Lad. Šventnerja.

Kot zastopnik v odbor obrtne nadaljevalne šole v Idriji je zbornica imenovala g. Frana Mlakarja, trgovca v Idriji.

G. Gassner je stavil nujni predlog, naj se zbornica obrne do želez. ministrstva, da bi se že pričela graditi železnica Tržič-Kranj in da bodi električna železnica. V svojem utemeljevanju je govornik navajal, da misli želez. ministrstvo dati na dan samo 2 vlaka, kar je pa absolutno premalo.

G. Lukman je podpiral ta predlog. G. Pirc je stavil predlog, naj se kranjski kolodvor premesti.

G. Hribar je stavil predlog, naj se zbornica obrne na upravni svet dolenske železnice, da se napravi prekladišče za živino poleg klavnice.

G. Lukman predlaga, naj se zbornica obrne na želez. ministrstvo, da se bodo na postaji Podnart ustavljali osebni vlaki, ne pa živin postaje.

Vsi predlogi bili so sprejeti.

Sledila je tajna seja.

Ustanove za revne obrtnike, oziroma obrtniške vdove, razdelile so se med sledeče:

Ustanove so dobili:

a) po 50 kron: Trtnik Jakob, Furlan Ferdinand, Czerny Karol, Burger Ferdinand, Slovak Anton, v Ljubljani; Škrabar Gašper v Kamniku; Grom Urban v Idriji; Peterlin Jožef v Ribnici. — b) po 20 kron: Karol Krimer, Pajzar Miha, Sedlar France, v Ljubljani; Bajc Jožefu v Crnem Vrhu; Dekleva Janez v Vipavi; Jazbec Janez, Jazbec Miha, v Novemestu; Rozman Janez v Kranju; Kos France v Št. Vidu; Ravnik Andrej v Bob. Bistrici. — c) po 40 kron: Legat Marija, Zupančič Alojzija, Thomas Ivana, v Ljubljani; Podbregar Marija v Mekinjah; Katarina Rozman v Novemestu.

Nagrade so se podelile sledečim zborničnim uradnikom: G. Hauptmannu 150 kron, g. Golobu 150 kron, a se vrhu tega pomakne v višji plačilni razred; g. Erženu 120 kron in g. Tomažiču 120 K. Slugi g. Pogačniku 120 K.

Koncem seje zbor. predsednik želi vsem svetnikom srečno in veselo novo leto.

G. Kollmann pa se je v imenu zbornice zahvalil in isto želel g. predsedniku.

Po svetu.

Način pozdravljanja. Ljudje iz različnih krajev sveta in različnih narodnosti pozdravljajo se na vse mogoče in čudne načine. Braziljanec n. pr. položi glavo na trebuh onega, ki mu velja pozdrav. — Mehikanec dotakne se najprej zemlje in potem poljubi roko onega, ki ga pozdravlja. — Indijanka odkrije pri pozdravu svoje prsi. — Otočan južnega morja sname svojo pernico z glave ter jo dene onemu na glavo, ki ga hoče pozdraviti. — Ako se srečata dva Arabca, delata kakor bi hotela eden drugemu roko poljubiti, česar pa ne storita. — Prebivalci z otoka Atahaiti si razkrijejo ves gornji del života. — Etiopci odpaše pas onemu, katerega pozdravlja, ter si ga pripaše sebi. — Grönländčan poljubi onega, ki ga pozdravlja. — Kafarec pliuje v roke onemu, kogar pozdravlja. — Siamec sleče svoje gorje hlače ter jih omota onemu okoli telesa, katerega pozdravlja. — Kako Evropejca pozdravlja, nam je znano; sicer pa tudi on pozdravlja na različne načine: eden se odkrije, kakor bi hotel nekaj stresti s klobuka, drugi prinese klobuk kar do drugega stegna, tretji zopet stegne roko; zopet nekateri pozdravijo ter privzdignejo klobuk, kakor bi hoteli kakega ptiča izpustiti izpod klobuka. Marsikdaj se pripeti, da se Evropejci pozdravljajo tudi s palicami.

Velika megla v New Yorku. V New Yorku je bila te dni tako velika megla, da so morali ustaviti ves promet v luki. Vlaki in parniki so zakasnili.

Akademična abstinentna društva. Pred kratkim se je na Dunaju ustanovilo akademično abstinentno društvo. Tudi graški in praški visokošolci imajo abstinentna društva. V Tibingenu so 6. decembra t. l. ustanovili akademično abstinentno društvo. Najmočnejše abstinentno društvo visokošolcev je na Švedskem, ki šteje 140 članov. Stevilo vseh švedskih akademičnih abstinentov pa znaša 4000, kateri so v sto državah. Med slovenskimi visokošolci ni abstinentov, ker moramo menda pri vsaki dobri stvari biti Slovenci zadnji.

Kitajski dijaki na Japonskem. „Berl. Tageblatt“ poroča, da kitajski dijaki vedno pogosteje zahajajo na Japonsko. V Kandi, dijaškem delu mesta Tokio, kar mgoli zjutraj Kitajcev s kitami, ki jih imajo skrite pod čepico, ali jih imajo pa odrezane. Drug znak, da spoznaš Kitajca, je njihova umazanost in

plajšljivost. Ti ljudje nimajo nobenega poguma; zato tudi tako z njimi ravna. Vsak japonski kuli se smatra za višje stoječega ter tako tudi z njim ravna. Sploh, čim dalje kdo opazuje Kitajce in Japonce v občevanju med seboj, tem jasneje vidi razločke med obema narodoma v njujinem značaju. Da, lahko si mislimo Japonce kot gospodarje Kitajcev, nikdar pa si jih ne moremo misliti kot zaveznike ali prijatelje.

Combove „dobrete“ bodo imele na Francoskem lepe nasledke: Mesto Pariz bo moralo plačevati 40.000.000 frankov samo za šole. Zidanje šol bo po proračunu nekdanjega ministra Jules a Roche veljalo 200 milijonov. Marseille mora zidati 12 šol za 1767 dečkov in 17 šol za 5234 deklic, to bo veljalo 23.100.000 frankov. Vse skupaj so zaprli 4000 šol za 400.000 učencev. Taki so izdatki samo v dveh mestih. Kake stroške bo Francoska imela z bolnišnicami, hiralnicami, sirotišnicami itd? In davkoplačevalci so s tem zadovoljni?

Čudeži hitrosti. Železnica, ki so jo zgradili v enem dnevu, je — kakor poroča neki angleški list — lastnina Viljema K. Vanderbilta ml. Dolga je eno angl. miljo, se razprostira ob njegovem posestvu v Depdalu ter je zgrajena v prvi vrsti za tovarni promet. — Istotako častno delo je, ko je bil na neki železnici na Angleškem stari most tekom štirih ur nadomeščen z novim. Ob 3. uri pop. so pričeli odstranjevati stare lesene tramove mosta, ki so tehtali 10 tonelat. Novi most iz jekla, ki je tehtal 200 tonelat, je bil dovršen v štirih urah, tako da je zamogel vlak voziti preko njega. — Neki drugi stari most pri Hatfieldu je bil nadomeščen z novim celo v 52 minutah. — Nedavno so v stratfordskih delavnicah Great-Eastern železnice popolnoma zložili lokomotivo v desetih urah. Delo je pričelo zjutraj zgodaj, lokomotivo so v raznih stadijah sestavljanja fotografirali; istega dne je že vlekla tovarni vlak v Peterborough. — Ze pred mnogimi leti so na progi Great Eastern med Londonom in Exeterjem, ki je 194 milj dolga, zamenjali tir z ozkim v dveh dneh. — V Avstriji se je dogodil čudež, da so tekom dveh in pol ur izpremenili drevesa v časopise. Ob 7. uri 35 minut so bila posekana tri drevesa, ob 9. uri je bil les olupljen, razrezan, stolčen v močnik in predelan v papir, ter je šel iz tovarne v tiskarno, iz katere so ob 10. uri že prišli tiskani časopisi. V Ameriki so v zadnjih letih napravili čudeže v izdelovanju knjig. Neka založna knjigarna v zapadnih državah je imela nedavno v treh dneh izročiti 2000 iztisov nekega dela po 350 strani. Delo je pričela v ponedeljek; v sredo je bilo 2000 zvezkov že oddanih in v soboto je bilo odposlanih že 10.000 izvodov.

Liga starih devic. Dame mesta Bristol, ki so ostale neomožene, so ustanovile „Ligo starih devic“. Na ustanovnem zboru, ki se je vršil te dni, je pripovedala tajnica tega društva, da je največja sreča za žensko, ako ostane neomožena. Pravila se glase sledeče: 1. Vse članice morajo biti stare od 17. do 30. leta, nositi morajo dolga krila ter skrbno paziti na svojo frizuro. Članice se prosijo, da se oblačijo, kolikor mogoče, priključivo ter naj bodo popolnoma dekliškega vedenja. 2. Članice so dolžne biti popolnoma nedostopne za vse snubitve in naj se boje zakona. 3. Vse članice imajo sveto dolžnost, mladim deklicam priporočati ligo ter jim dokazovati njene koristi. Opozarjajo naj deklice posebno na § 2, ki govori, kake naj ne bodo deklice, sicer se jim lahko pripeti, da se omože. 4. Vsaka članica mora znati, braniti pravice lige, mora biti zdrava ter zmožna, sama si služiti vsakdanji kruh, tako da ni treba nobeni članici stopiti v zakon. — Tajnica te znamenite lige pa je morala priznati, da ni lahko pridobivati društva novih udov.

Lov na volkove na Ruskem. Poseben način lova, v katerem je korist združena v zabavo, imajo na Ruskem in sicer na volkove. Več izurjenih strelcev sede na lahke sani, v katere so vpreženi iskrni konji. Voznik mora biti v svojem poslu že izurjen. Na voz vzamejo lovci seboj še mladega prašička. Ko ga kdo vščipne v nogo, prašiček zacvili in njegov glas obrne nase pozornost volkovi, ki si zažele mastne svinjske pečenke. Takoj se seveda zapode volkovi za sanmi. Da jih zvabijo lovci kolikor mogoče blizu, tupatam pokažejo volkovom prašička. Vsaka zver, ki si drzne preblizu, pade, zadeta od smrtonosne svinčenke. Konji se seveda plaše pred volkovi ter dirjajo po bliskovo po ravnini. Vse je podobno divjemu lovu. Vozniku in strelcem je treba mirne roke in hladne krvi, ker pogled na lesketajoče se volče oči in odprta žrela iz tolike bližine ni baš prijeten.

Plačilo — kraljice Burgundske kraljica Austrahilda je v svojem 32. letu (leta 536.) umrla za neznatno rano. Pred smrtjo je poklicala k sebi svojih 6 zdravnikov ter dejala svojemu soprogu, kralju Guntramu, da ima glede teh mož neko prošnjo do njega. Zdravniki so bili veseli, misleč, da bodo dobili bogato kraljevsko plačilo, in ljubeznjivi kralj je obljubil, da bo izpolnil

željo svoje umirajoče soproge. „Ako umrjem“, pravi kraljica, „stori mi to ljubav, da teh šest mož — položiš z menoj v grob“. Kralju Guntramu je bilo pri teh besedah lahko okrog srca, mislil je namreč, da bo kraljica prosila, naj plača zdravnikom visoke svote; zato je z veseljem obljubil. Kraljica je umrla. Ni bila sicer kraljeva navada, držati dano besedo, a to pot jo je držal, in sicer z veseljem! — Stvar je resnična, čeprav grozna.

Pasivni mali gledalec. Te dni so igrali v nekem berlinskem gledališču otroško igro. V igri pade junak v globok vodnjak. Njegov oče ga išče ter v strahu kliče: „Kje je moj sin? Kje je moj sin?“ Srca malih gledalcev boječe utripljejo — V drugi vrsi parterja se dvigne krasen otrok s kodrastimi lasmi ter z jasnim glaskom zakliče prestrašenemu očetu: „Vaš sin je ravno šel v vodnjak“ Oče na odrju je naredil seve čuden obraz pri tem ljubeznjivem poduku in celo gledišče je poplačalo malega z glasnim smehom.

Kurlijozen banket. Že dolgo časa rabijo v Parizu konjsko meso. Poraba konjskega mesa raste čudovito. L. 1872. ni bilo zaklanih niti 5000 konj, l. 1903 pa že več ko 36.000, l. 1604. bo gotovo narastlo to število na 45.000. Neki mali gostilničar je imel še enkrat več gostov, ko je naznanil po lepakih, da se dobiva pri njem konjsko meso. Danes je klanje konj oficijelno legitimirano. V nekem pariškem okraju so otvorili veliko klavnico za konje. Pri tej priliki se je vršil velik banket, ki mu je predsedoval minister Pelletan.

Pasje prijateljstvo. „Augsburger Abendzeitung“ poroča: Pek Hofmann v Pidingu ima dva psa, ki vozita skupaj blago. Nedavno sta bila psa izpuščena na svobodo. Tekla sta proti nekemu gozdu. Pričakovali so, da se vrmeta zvečer, a jih ni bilo domov tudi drugo jutro. Šele opoldne so šli iskat psov. Ko so prišli že blizu gozda jim je prišel nasproti en pes in je peljal iskalce k svojemu tovarišu, ki se je vjel v past nastavljeno sram. Dasi ni njegov tovariš 24 ur ne jedel, ne pil, je vseeno ostal pri svojem tovarišu, da mu ni bilo dolg čas.

Petrolej na morju Kapitan ladje „San Jacinto“ poroča iz New Yorka, da se je v Mehikanskem zalivu peljal s svojo ladjo več milj daleč po več col debeli petrolejni plasti. Veščaki so mnenja, da je v morju jel izvirati nov petrolejni vrelec.

Promocija angleške princesinje. Iz Londona javljajo, da je sestra angleškega kralja Edvarda, princesinja Lujiza, vojvodinja Argyel, bila v torek promovirana v svečani dvorani londonskega vseučilišča na čast doktorja prava. Promocijo je izvršil znameniti učenjak lord Relvin.

Potujoče močvirje. Iz Londona poročajo: V grofiji Roskonson se je začelo premikati več kvadratnih kilometrov obširno močvirje. Skoro cela vas je izginila. Močvirje preti sedaj mestu Caflerea. Potovanje se je pričelo v soboto in močvirje je do nedelje prišlo pol milje daleč. Prebivalci koč, ki jih je požrlo močvirje, so prestrašeni bežali. Mnogo jih je brez strehe. Oblasti so dale takoj kopati odvodne jarke, da zadržijo močvirje.

Uboj rad par jabolk. Pred porotniki v Steyru je bil obsojen kmečki sin Franc Aigner na šest let težke ječe. Streljal je na delavce, ki so pobrali par jabolk in enega delavca ustrelil.

Angej, ki te padel z nebes Za časa vladanja kralja Ludovika XV. je živel na Francoskem general Gaillard. Bil je na glasu vsled svoje izredne finosti in dvorljivosti proti damam. Nekega večera je prišel v veliko družbo, v kateri so bile skoro same dame. V pogovoru je dejal general med drugim, da še ni nikdar videl grde ženske. Neka resnicoljubna gospa z udrtim, grdim nosom se mu takoj približa ter pravi: „Gospod general, poglejte mene, sedaj morate priznati, da sem jaz v resnici grda.“ — „Vi, Gospa!“ vzklikne general Gaillard, „Vi ste, kakor vse druge gospe in gospice, angej, ki je padel z nebes; dogodila se Vam je pri tem le ta nezgoda, da ste padli na nos.“

75.000 beračev. Tajnik londonskega društva za odpravo beračenja je v društveni seji naznanil, da se je po točnem poizvedovanju doznalo, da je v Londonu 75.000 beračev, ki žive izključno od miloščine in da je 99 odstotkov teh beračev simulantov, ki se le delajo bolne in si večkrat tudi sami pohabljuje ude, da tako vzbujajo pri drugih pomilovanje.

Antialkoholsko gibanje v srednji Afriki je v zadnjih letih zelo napredovalo, odkar je Anglija in Belgija skupno pospešujeta. Leta 1900. se je v državo Kongo uvozilo 1.236.625 kvintalov alkohola, l. 1901. pa se jih je, vsled povišanja carine od 15 na 70 frankov, uvozilo le 194.865.

Persijski šah bo v bodočem letu potoval po Evropi. Meseca julija se bo kratak čas mudil v Karlovih varih, odkoder odpotuje v Ostendo (v Belgiji.)

Körber je padel — dedič se iščejo.

Körber je podal svojo odstavko, a cesarjeve odločitve še vedno ni. Nekateri menijo, da bo na mesto ministrskega predsednika imenovan kak cesarski namestnik, ki pozna notranjo upravo. S tem bi bilo vprašanje ministra za notranje zadeve rešeno. Vse kombinacije vise sedaj še v zraku. Skoro na to, ko bo imenovan novi ministrski predsednik, bo sklican državni zbor skoro gotovo okoli 20. januarja. Novi ministrski predsednik bo najprej iskal rešitve refundiranja, nakar bo poizkušal spraviti pod streho proračun. V parlamentarničnih krogih računajo, da bo to zasedanje drž. zbora trajalo najmanj osem tednov. Nato

Dr. pl. Koerber.

bo sledilo zasedanje delegacij, potem bo pa zopet zboroval drž. zbor. Čehi se trudijo, da bi prišlo na krmilo ministrstvo desnice. „Zeit“ „straši“ z uradniškim ministrstvom, ki bo imelo „klerikalno“ barvo. Za „klerikalno“ ministrstvo dela baje posebno dr. Lueger.

Cesar menda želi, da bi ostali na krmilu dosedanj ministri, izvzemši Körberja. Nov kandidat za justičnega ministra je sekcijški šef dr. Klein, za ministra notranjih zadev gorenjeavstrijski ces. namestnik grof Bylandt Rheidt, sekcijški šef grof Auersperg. Novi ministrski predsednik bo poizkušal doseči premirje, da se rešijo najnujnejše stvari. „Bohemia“ trdi, da bo postal ministrski predsednik sedanji poljedelski minister grof Buquoy. Nemci se nadejajo, da bo v tem slučaju poklican v ministrstvo tudi kak nemški zaupnik kot „nemški“ minister. Grof Buquoy bi dal notranje ministrstvo grofu Pacuju. Čuje se tudi, da želi odstopiti sedanji deželnoobrambni minister grof Welsersheimb. „Prager Tagblatt“ vzdržuje vest, da bo novi ministrski predsednik ces. namestnik na Češkem grof Coudenhove.

Včeraj so imeli voditelji Mladočehov zaupni pogovor, nakar je šel dr. Kramar informirat grofa Goluchowskega o češkem stališču.

§ 14.

„Dunajski uradni list“ je priobčil cesarsko naredbo, s katero se dovoli poluletni začasni proračun in podaljšanje veljavnosti zakona o podpori trgovinski mornarici.

Dogodki na Ogrskem.

Poročali smo o odgovoru grofa Andrassyja na banketu Szemerovem, v katerem je obsojal nagodbo iz leta 1868., delo Deakovo in svojega očeta. Sedaj popravlja v listih besedilo svojega govora. Pristaši Koštovce, Apponyijeve in Szederkenyijeve stranke so izjavili, da se hočejo zediniti na podlagi načel leta 1848. V ta namen hočejo sklicati deželno posvetovanje. Voditelj skupne opozicije ostane Košt. Nova Banffyjeva stranka hoče začasno biti nevezana. Liberalci v neodvisni stranki so nezadovoljni, ker bodo stranki pristopili tudi Apponyjevi in Szederkenyjevi pristaši med katerimi je mnogo neliberalcev.

V seji opozicije, ki bo takoj po zbornični seji 3. januarja, bo pa grof Appony predlagal, naj opozicija sprejme načela iz leta 1848., ker so kršena načela iz l. 1867. Opozicija bo nato sprejela načela neodvisne stranke. Opoziciji se bodo priklonili tudi pristaši Banffyja, Szederkenyja in Andrassyja. Pred volitvami bo opozicija izdala oklic na ljudstvo, a šele po prestolnem govoru, ker bo oklic istodobno tudi odgovor na prestolni govor. Bivši, iz liber. stranke izstopivši poslanci so ustanovili nepolitični klub, kateremu načeluje bivši minister Daranyi.

Boj za ustavo na Ruskem.

„Köln. Ztg.“ poroča iz Peterburga, da bo posebna komisija v justičnem ministrstvu po načelih carjevega ukaza izdelala važne zakone za izpremembo vse pravosodne uprave na Ruskem, ki bo zajamčila samostojnost pravosodja.

V Tambovu je večja množica gostilničarjev, kramarjev in drugih oseb psovala člane zemstev in jih nazadnje napadla, dasi jih je branila policija. Kaj je povzročilo napad, ni znano. Dne 15. t. m. je v leposlovno

umetniškem društvu v Odesi bil govor o zgodovini Nemčije v 18. stoletju s primerami iz Rusije v času takozvane Sturm und Drang periode.

Po predavanju je nekdo predlagal, naj se udeleženci dvignejo s sedežev v znak počestitve obsojenih Plevejevih morilcev Sasonova in Sikorskega. Vstali so vsi, tudi navzoči vojaki.

Iz Vratislave poročajo: V ruskem obmejnem mestu Zawierzie so nastali nemiri. Ker policija ni bila kos množici, so bili pozvani kozaki, ki so z orožjem naredili mir. Veliko oseb je bilo nevarno ranjenih in mnogo so jih zaprli.

Iz Peterburga poročajo: Na želez. progi Ivangorod-Dombrova sta bila 24. t. m. poškodovana dva mostova vsled eksplozije. Mostova sta popravljena začasno in se je pomnožila straža. Dne 25. t. mes. je na železničnem tiru kališke železnice našel strojevodja vlaka dinamitne petarde še pravčasno, da je mogel ustaviti vlak in nadaljevati vožnjo.

Ministrska kriza v Rumuniji.

Iz Bukarešta poročajo, da je rumunski ministrski predsednik Sturdza izjavil v senatu, da bo odstopilo ministrstvo, ker sta odstopila finančni ministr Costinesco in pa minister domen Stoicesco.

Novo oboroževanje Angleške.

„Times“ poročajo, da je angleško vojno ministrstvo naročilo 29. t. m. za dva in pol milijona funtov šterlingov novih topov. Lord Robert zahteva pomnožitev armade s splošno vojno dolžnostjo, češ, da bo Angleška morda vsak trenotek prisiljena braniti Indijo.

Vseučilišče v Moskvi zatvorjeno.

Moskva, 30. decembra. Tukajšnje vseučilišče so zatvorili do meseca januarja.

Homatije na Balkanu.

(Izvirna poročila „Slovenca“.)

Solun, 30. decembra. Turška vojska je ujela grško vstaško četo, skupaj 98 oseb. V boju je padlo 5 vojakov in 3 častniki. V Melniku so zaprti mnogi učitelji in duhovniki.

Skoplje, 30. dec. Turška vlada je pričela odpuščati srbske orožnike. Arnavti prete, da pobijejo vse srbske orožnike, ako jih vlada ne odpusti. Pri vasi Belovo sta se sprijeli grška in bolgarska četa. Grkov je ubitih 15, Bolgarov nekaj ranjenih. Pri selu Negovan je grška četa ubila bolgarskega prvaka Hrista in dve drugi osebi. Turški vojaki pa niso zasledovali Grkov.

Belgrad, 30. dec. Skupščina je odobrila proračun za l. 1905. Dohodki 88 milijonov 036.000, troški 87.599.566, preostanek 436.434 frankov. Skupščina je odobrila tudi zakon v pomoč vsled bede.

Prizren, 30. dec. Arnavti so napali srbsko selo Orahovac ter ubili dva Srba; zažgali so vas, a turška vojska jih ne preganja.

Neugodne vesti iz Srbije.

Iz Belgrada poročajo o nastopu policije proti listoma „Narodni List“ in „Opozicija“. Policija konfiscira vsako številko navedenih listov. Policija je popolnoma zastražila tiskarno, kjer tiskajo lista. Nikdo ne sme v tiskarno in je tudi ne sme zapustiti. Crkostasvi so vsi oboroženi z revolverji. Vsak čas je pričakovati krvavega spopada med policije in crkostasvi. Poslancu Mašću je 27. t. m. zabranil neki orožnik z revolverjem vstop v tiskarno. Mašć je zato v skupščini vložil interpelacijo.

Veliković se ni hotel dvobojevati s stotnikom Milanovićem Dvoboj je odklonil, ker po njegovem mnenju Milanović kot kraljev morilec, ki je prelomil prisego, ni več sposoben za dvoboj. Velikovićeve priči sta bila dva zaradi zarote častnikov v Nišu obsojena in iz armade odpuščena častnika.

Pripomnimo, da so to novice iz virov, ki so kralju Petru sovražni. Pričakujemo, da nam bo naš dopisnik iz Srbije pejasnil vsa čudna poročila, katera smo dobili pretekli teden.

Z Balkana.

Turčija je 27. t. m. naznanila vele-vlastim, da je zadovoljna z imenovanjem 23 tujih častnikov za makedonsko orožništvo. Obenem je izjavila željo, naj bi bili zadnji tujji orožniški častniki. Novi častniki naj bi ne služili dlje, kakor dosedanji. Pečali naj bi se zgolj z izvežbanjem moštva in bi ne izvrševalo nikakega poveljništva. Obenem Turčija prosi, naj bi velevlasti pritiskale na one države, kamor ubeže vstaši, da preprečijo prestop. Zastopniki velevlasti bodo zahtevali, da Turčija izpolni vse zahteve velevlasti. Bolgarska vlada bo naročila svojim zastopnikom pri tujih velevlastih, naj opišejo izgrede proti Bolgarom v drinopoljskem okraju v zadnjih treh mesecih. Nekateri poslaniki v Carigradu so že opozorili turško vlado na te razmere. Sofijski vladni „Novi vek“ piše: Dasi Bolgarija vedno opozarja Turčijo, naj izpolni svoje

obljube poizkuša Turčija zavleči izvršitev. Če je Turčija mnenja, da se ji bo posrečilo zopet zavleči rešitev nujnih vprašanj, se bo prepričala, da bo povzročila spletke, katerih ne bo mogla rešiti sama. Zadnji čas je, da se prične Evropa zopet pečati z razmerami na Balkanu. V Makedoniji namerava Turčija zadušiti vstaško gibanje. Generalni nadzornik Halmi-paša je v sporazumu s poveljnikom 3 turškega armadnega voja maršalom Hajri izdelal posebne predpise za one vojaške čete, ki bodo nameščene v vseh krajih, kjer gospodarijo vstaši. Čete bodo morale nadzorovati natančno promet po vaseh in vse, kar se jim bo zdelo sumljivo, naznani civilnim oblastim. Prebivalstvo bo moralo imeti dovoljenje krajevnega predstojnika, ako bo hotelo zapustiti po solnčnem zahodu svoj kraj. Po vseh vaseh bodo nabiti lepaki, ki bodo v raznih jezikih obsegali prepise za prebivalstvo in vojaštvo. Vojaštvo bo nastavljeno v raznih večjih krajih.

Koliko je Turška dolžna Rusiji.

Po rusko-turški vojni l. 1877.—1878. se je Turška obvezala, da plača Rusiji v obrokih 802 milijona kron vojne odškodnine. Na leto plačuje torej 7.700.000 K. Do letos je ista izplačala 200 mil. kron, ostaja torej še dolžna 600 mil. kron. Nekateri vesti po listih hočejo vedeti, da bi Rusija bila pripravljena odpustiti Turčiji ves ta dolg, ako poslednja dovoli ruskemu črnomoškemu brodvju prehod skozi Dardanele.

Pogajanja o trgovinski pogodbi z Nemčijo.

Pri skupnem ministrskem svetu sta dne 28. t. m. obe vladi sporazumno dali navodila poverjenikom glede nadaljnih pogajanj o trgovinski pogodbi z Nemčijo. Naši poverjeniki bodo odpotovali v Berlin 2. januarja. Iz Berlina poročajo, da Nemčija danes ne bo odpovedala, kakor se je mislilo prvotno, trgovinske pogodbe.

Rusko-japonska vojska.

Erlunšan — padel.

V brzojavkah smo poročali, da so Japonci dne 28. t. m. po hudem boju osvojili trdnjavo Erlunšan. To se je po oficijelnih poročilih iz Tokia izkazalo, da ne temelji popolnoma na istini. Oficijelna poročila iz Tokia namreč sama priznavajo, da ni še padla cela skupina Erlunšan, ampak le en posamezni fort, kakor je bilo to tudi pri Vzhodnem Kikvanšanu. Japonci so zaplenili pri zavzetju forta 43 ruskih topov.

O boju za Erlunšan poroča „Daily Express“ iz Tokia z dne 30. t. m. Strahoviti boj je trajal od 10. ure dopoldne do 8. ure zvečer. Japonski pionirji so že več mesecev naprej pripravljali napad s tem, da so podminirali utrdbo. Mine same so bile napolnjene z močnimi dinamitnimi naboji, ki so bili razstreljeni med hudim bombardementom. Močan oddelek s puškami in ročnimi granatami je bil pripravljen. Delo pionirjev je bilo izvršeno zel precizno. Sedem eksplozij je naredilo vel kansko vrzel v glavno zidovje utrdb in med hudim ognjem oblegovalnih topov so naskočili Japonci notranjost utrdb. Zasedli so strelni nasip, na katerem so se takoj utrdili. Ob štirih popoldne je bil bombardement končan in Japonci so vdrl ob črti težkih topov v notranjost. Prišlo je do strašnega boja, v katerem so Rusi iz svojih zavarovanih postojank prizadjali Japoncem iz strojn h pušk velike izgube. Slednjič se pa Rusi niso mogli več držati. Ostanek, tretjina posadke, se je umaknil v zavarovan hodnik. Ob pol 8. uri so bili Japonci gospodarji forta. Izvabili so 1000 mož, Rusi pa 200. — Zavzetje tega forta podaja Japoncem popolno kontrolo nad železnico do Port Arturja, tako da lahko neovirano razpostavljajo svoje čete. S di se, da bi Japonci ruske forte zahodno od železnice lahko prisilili k molku z obstreljevanjem z „203 m. griča“ in „Rdeče gore“, toda ko bi tudi hoteli vse te forte vzeti posamič, bi to ne zahtevalo mnogo časa. Rusi imajo sedaj še pet važnih fortov, Sungšu, Vanfa, Sunčav, Ancušan, Ičan. (To je velika zmota, kajti Rusi so izgubili doslej od 24 velikih utrdb, ki obdajajo Port Artur, šele 3 in še te ne v celem obsegu. Najmočnejše utrdb so še v ruskih rokah. Cel južni del „Znajevega hrbita“, Prepeličja gora, vse utrdb na Tigrovem poluotku in Zlati gori ter slednjič utrdb na Ljaotiešanu so še vse v oblasti Rusov. Op ur)

Od oblegovalne armade poročajo še, da se je mali ruski oddelek po zavzetju utrdb ob črti topov še obupno branil ter se umaknil še le ob 3. uri zjutraj. Ujetniki pripovedujejo, da je večina brambocev mrtva.

Znamenite Kuropatkinove besede.

Nemirovič Dančenko poroča iz glavnega stana Kuropatkinovega: V zadnjem mesecu se je Kuropatkin popolnoma pomladil. Trdno zaupa na bodočnost. Ravno tako mi stoji pred očmi, ko takrat na Zeleni gori pred Plevno, pri Lovči ter na maršu čez Balkan. „Da bi nam poslali le še več tako izvrstnih vojakov, ko zadnji čas“, je dejal general, „mi bomo tu že izvršili svoje delo. Oglejte si vse natančno, kako se je od jeseni vse izpremenilo v položaju armade. Pišite mirno o tem, poročajte čisto resnico! Bil je čas, ko nam je bila resnica neprijetna; a koristna nam je bila vedno. Sedaj sene bojim o več resnice, akoravno so še nedostatki; vendar sem s sedanjim stanjem več ko zadovoljen.“

Novo rusko brodovje.

„Rusj“ priobčuje načrt za novo brodovje, ki se ima izvršiti v petih letih in ki bi veljalo 400 milijonov rubljev. Načrt je sledeč: 8 oklopnic tipa „Slava“, 8 parnikov tipa „Andrej Prvo-zvani“, 6 križark tipa „Bajan“, 6 križark zboljšanega tipa „Novik“, 6 križark tipa „Bogatir“, 50 rušilcev po 500 ton, 100 torpedovk in protitorpedovk različnih tipov, 10 minonoscev tipa „Jenisej“, 4 tovarne in delavniške ladje tipa „Kamčatka“.

Iz Toulona poročajo 29. dec., da je ondi došla ruska komisija, obstoječa iz treh častnikov generalnega štaba, ter naročila v ondnotnih ladjedelnicah tri oklopnice tipa „Bajard“.

Nigretia“.

Iz Šangaja poročajo, da sta bila na krovu zaplenjene ladje „Nigretia“ poveljnik in en poročnik rušilca „Raztoropnega“.

Saharovo poročilo.

Saharov poroča 29. t. m.: Dne 27. t. m. so ujele obmejne straže na desnem krilu pri vasi Sandjoca iz zasede štiri močno sovražna patroljo. Od štirih mož, ki so vsi ranjeni, je že eden umrl.

Japonske izgube.

Tokio, 29. decembra. Danes so zopet priobčili listo izgub. Padlo je 49 častnikov od polkovnika navzdol, ranjenih pa je 58.

Togo in Kamimura

sta došla s svojim štabom v Tokio 30. t. m., kakor poroča „Korespondenčni urad“. Ceste in ulice so bile svečano okrašene in polne ljudstva. Zastopniki cesarja in cesarice, ministri in državniki so sprejeli admirala na kolodvoru, pred katerim se je zbralo na tisoče ljudstva in šolskih otrok. Togo in Kamimura sta komaj mogla dospeti do cesarjevega voza ter sta se odpejla proti pomorskemu ministrstvu med glasnimi „Banzaj“ — klici. Nato sta odšla k cesarju.

Kurokijevo pismo.

Dne 29. septembra je odposlalo neko omizje v Darmstadtu na Kurokija dopisnico, v kateri mu čestita k sedanjim zmagam ter mu želi še nadaljnih uspehov. Sedaj je došel Kurokijev odgovor, ki se glasi: „Na bojišču v Mandžuriji 5. novembra 1900. Veseli me, da mi gospodje v daljni čestitajo k našim zmagam. Kakor veste smo mi učenci nemške taktike, in tako je moje veselje dvojno, da mi čestitajo nemški gospodje. S posebnim velespoštovanjem Vaš udani Kuroki, general in nadpoveljnik prve japonske armade.“ Če je to res, potem je pa rešena demovina.

Japonske krogije.

Finski lazaretni oddelek, ki je spomladil odšel na bojišče, se je sedaj vrnil v Helsingfors. — Voditelj oddelka, dr. Lönnquist, je prinesel seboj celo zbirko krogelj, ki so jih odstranili pri operacijah. Nekateri ranjenci so bili vsi polni krogelj. — Tako je imel neki vojak kar 23 krogelj v svojem telesu, a je vkljub temu ozdravel. Rane, ki jih povzročajo krogelje iz pušk malega kalibra — kaliber znaša le 6 mm. —, niso hude. Krog je, ki prodero telo, naredi pri vohu in izhodu odprtino, veliko za en bob; ranjencem povzročajo take krogelje le malo izgube krvi, tako da primeroma hitro ozdravijo.

Novo rusko posojilo.

Korespondenčni urad poroča iz Peterburga, da je Rusija najela novo posojilo v znesku 500 milij nov mark, t. j. 231.500.000 rubljev. Posojilo bodo dale nemške in holandske banke.

Japonci strahijo po morju.

London, 30. dec. Brzojavka iz Bata-vije poroča, da so dne 28. t. m. popoldne videli pri Anjeru v časti Sunda bojno ladjo z japonsko zastavo.

Skrýdlov se vrne v Peterburg?

Iz Peterburga ima korespondenčni urad poročilo, da se bo meseca januarja admiral Skrydlov vrnil v Peterburg.

Kaj je bilo na bojišču med tednom novega?

11. mesecev že traja rusko-japonska vojska. V tem času so Rusi izpomenili tudi Vladivostok v trdnjavo, ki bo istotako nepristopna, kakor Port Artur. — Tretje rus. brodovje bo odplulo v dveh oddelkih meseca januarja. Admiral Birilev sam osebno vodi priprave. Brodovju bo pridelenih posebnih velikih števil torpedovk. Dela se noč in dan. — 17. dec. sta prišli dve veliki japonski križarici pred Hongkon, ena pa v bližino. — Oklopnica „Jašimo“, najboljša ladja japonskega brodovja se je potopila 10 milj pred Sasehom. Zadata je bila ob enem s potopljenimi oklopnico „Hacuse“, a Japonci so takrat to izgubo popolnoma utajili. — V Algir je prišel 25. dec. ruski rušilec „Prositeljnj“. — Oficialno se naglašuje, da bo ruska armada početkom febr. močna 600.000 mož. Tudi Japonci hočejo imeti pol milijona vojakov na bojišču. — V Daljni pride vsaki teden do 40 vlakov s pomožnimi četami. — Iz Tokia se naznanja, da se hoče ruska portarturska posadka boriti do zadnjega moža. — Moralna sila japonske armade je padla. Dogodilo se je že več slučajev, da so se vojaki uprli, ali pobegnili. — Iz Tokia se poroča, da so Japonci zasedli vso Erlunšan trdnjavo. — Nov velik napad Japoncev se je zopet začel na Port Artur.

S „Slovenecem“ napreji!

Pred novim letom stojimo. Ob pragu starega leta nam mora priznati vsak, ki je opazoval razvoj „Slovenca“, da se je „Slovenec“ v marsičem že izpopolnil, da pa bo v novem letu v tem oziru še napredoval. To je naša resna volja! Ko se zahvaljujemo tem potom vsem svojim sotrudnikom za njihov trud v minulim letu, prosimo še večje njihove pomoči v novem letu. Tako upamo, da vsi dosedaj naši cenjeni naročniki ostanejo zvesti „Slovencu“ in da vsak naročnik ob novem letu storikar more v razširjenje našega lista. — Tako bomo mogli vedno bolj napredovati, vedno bolj list izpopolnjevati. Vsak naročnik dela v splošno korist, če pridobiva novih naročnikov, ker mi s „Slovencem“ ne iščemo dobička. Vse bomo porabili v to da se list še zboljša. Že sedaj vpoštevajo „Slovenca“ tudi vsi večji tuji listi in ni skoro dneva, da bi ga ne navajali. To priča, da se trudimo podajati občinstvu res zanimiva poročila, bomo pa to mogli v še večji meri, če nam priskočijo ob novem letu na pomoč vsi pošteti Slovenci.

Trudili se bomo, da bomo o vseh zanimivih dogodkih, ki se zgodijo po svetu, hitro obveščali svoje čitatelje, kakor smo jih vedno doslej. Priobčevali bomo zanimive novice v toliki množini in v taki obliki, da v kratkih stavkih dobe čitatelji ono, za kar bi potrebovali prelistanja celih kupov časopisov, predno bi dobili toliko važnih novic.

Skrbeli bomo, da bo naš list tako zaščeden, da nobenemu našemu naročniku ne bo treba imeti drugega dnevnika. Izvedel bo vse iz „Slovenca“ in še več, kakor bi mogel iz drugih dnevnikov.

Prinašali bomo izvirne članke, ne pa kakor dela „Slov. Narod“, ki si to nalogo olajša s tem, da p natiskuje članke iz drugih slovenskih časopisov. Dopisnike imamo sedaj med vsemi slovenskimi narodi v raznih deželah.

Naša poročila se bodo odlikovala po izredni zanesljivosti. S tem, da se znanjamo Slovence o gibanju med našimi slovanskimi brati, hočemo biti res to, kar stoji na čelu našega lista: „Političen list za slovenski narod“.

Tudi iz drugih svetovnih središč bomo prinašali izvirna poročila, katera so nam že v preteklem letu pošiljali naši zaupniki, ki pa so za prihodnje leto nam obljubili še znatnejšo pomoč. Pri tem bomo vedno zvesto gledali na to, da bomo list za slovenski narod in zato bomo krepko branili vsa tista sveta načela, katera zvesto goji naše katoliško ljudstvo.

Poročila o rusko-japonski vojski smo že dosedaj priobčevali v večji množini in zanimivejša nego katerikoli slovenski list. Tembolj hočemo to storiti še v bodoče. Tudi nadalje bomo priobčevali o vojski zanimive karte in slike. Izvirna poročila iz raznih zastopstev bomo vestno prinašali, posvečevali bomo vso skrb socialnemu gibanju ter za kmečki, obrtni in delavski stan potrebnim reformam. Tem stanovom bo vedno za pravične zahteve odprt naš list. V posebnih oddelkih se bomo bavili z njihovimi težnjami.

Telefonična in brzobjavna poročila smo znatno reformirali, tako, da noben slovenski list ne prinaša tako dobrih poročil. Zato smo si preskrbeli v zadnjem četrtletju starega leta izborni moč ter si zagotovili njeno stalno poročanje.

Razume se, da bomo točno poročali o dogodkih po naši slovenski domovini. Noben slovenski list ne prinaša v tem tako hitrih in točnih poročil, kakor „Slovenec“. Odločno stojimo na stališču vseslovenskega glasila. Zato smo otvorili za obmejne naše brate posebne rubrike, ki so vedno odprte in za katere prosimo, da se jih v obilni meri poslužujejo.

Tuji vplivi so nam tuji. Požrtvovalno hočemo služiti slovenskemu narodu in njegovim koristim. Vsak Slovenec, ki se nam v tej borbi pridruži je nam mil zaveznik. Po tej poti gremo dosledno naprej ter se bomo le semtertje ozrli na bevskanje onih, ki so v tuji službi zapleteni v vezi sovražnikov našega naroda. Že sedaj smo jih mnogokrat prezrli v zavesti, da nas bo slovenski svet sodil le po našem delu.

Obračamo se do vseh poštenih Slovencev po naši domovini, da ob novem letu pomagajo širiti „Slovenca“. Kjer se ne more eden naročiti na dnevnik, naroči se naj jih več! Pomoči prosimo, da bomo mogli doseči svoje cilje, da postane „Slovenec“ res dnevnik, na katerega bomo lahko z vsakim dnevom bolj ponosni. Na delo torej v dnevih okolu novega leta! Vsak naročnik naj se ozre okolu svojih mnogoštevilnih znancev in naj agitira! Ne bo mu žal — zato bomo nesebično skrbeli. Vsi na delo za dobro stvar!

Uredništvo „Slovenca“.

Stajerske novice

š Nesreča na južni železnici. Na južni železnici pri Račjem se je dogodila 30. t. m. z večer velika železniška nesreča. Ko je tržaško-dunajski poštni vlak ob 7. uri 10 min vozil s postaje je trčil v vrsto tovornih vozov, katere je v har potisnil preko njihovega stališča. Tovorni vozovi so se popolnoma razbili ter so bili vrženi preko nasipa. Sedem vozov osebnega vlaka je bilo poškodovanih, vendar od potnikov k sreči ni bil nihče poškodovan. — Poštni vlak je imel eno uro zamude.

š Štajerski deželni zbor. Prošnjo ptujskega obč. sveta za podporo nemškemu „Studentenheimu“ je včeraj dež. zbor vrnil v nadaljno poročanje dež. odboru. Poročali smo že včeraj, da je bil proračunski provizorij proti slovenskim glasovom sprejet. Prihodnja seja dne 3. januarja.

š Južna železnica hoče varčevati. Celjska sekcija južne železnice je odredila, da se odslej naprej dela na železniški progji samo tri dni na teden, ostale tri dni pa delavci ne dobe dela in seveda tudi ne plače. — Ako bi železnično vodstvo kaj takega odredilo v poletnem času, ko si delavci dobe lahko zaslužek drugod, bi se tako postopanje dalo opravičiti; da pa je isto vzelo delo in zaslužek ubogemu delavcu sedaj na zimo in ga prisililo, da strada, je nečloveško in neusmiljeno: torej prav židovsko.

š Pri volitvi v rogaški okrajni zastop so izvoljeni kandidati nemčurjev. Slovenci so spali.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 31. dec.

Novoletna voščila. Danes ob 10. uri dopoldne se je zbral, kakor vsako leto, preč. stolni kapitelj z ljubljansko duhovščino v knezoškofjski palači, da svojemu ljubljensmu višjemu pastirju izrazi svojo udanost in novoletna voščila. V imenu zbranih je mil. gosp. stolni prošt dr. Kula vic v prelepih besedah navajal razne dogodke, ki prihajajo o živem krščanskem prepričanju v naši škofiji, omenjal pa tudi pojave, ki rušijo potrebno avtoriteto nasproti cerkveni oblasti. Izrazil je željo, naj bi vzajemno, mirno, a ustrajno delovanje duhovščine po načelih najvišjega pastirja obrodilo mnogo lepih sadov v čast Bogu in blagor cele škofije. Presvetli knezoškof se je ljubeznjivo zahvalil za izbrane besede ter omenil, da je tudi minolo leto njemu doneslo mnogo veselja, a tudi mnogo truda in trpljenja. Nasprotno sile so mu sicer grenile življenje, a poživila sta ga z upanje v božjo pomoč in pa zavest, da se je krepilo in utrjevalo katoliško življenje med narodom in da duhovščina v ogromni večini hvalevredno in vestno izvršuje svoj vzvišeni poklic v slavo Bogu in korist prebivalstva. Končno presvetli izrazi željo, naj bi duhovščina kakor doslej tudi v no-

vem letu v edinosti s svojim škofom izvrševala svoje dolžnosti.

Kako se hvali slabo blago? „Slov. Narod“ je šel v šolo k tistim judom, ki ob sejnih na štantih svojo obležano robo prodajajo. V vabilu na naročbo najprej rožlja z verigami, kakor parkelj, da prestraši boječe liberalčke. „Slov. Narod“ razbija „rimske verige“, potem se pa začne hvaliti. Mi hočemo nekoliko komentirati to hvalo. „Narod“ piše: „Slovenski narod“ je list vseh naprednih Slovencev, list tistih, ki so pri-segli, delati za osvobodjenje in srečo slovenskega naroda. (S tem, da podpira oderuštvo in blati vsako društvo, ki hoče slovenskemu ljudstvu pomagati iz siromaštva.) „Slovenski narod“ je tisto bistro oko, ki za Vas neprestano motri vse dogodke v javnem življenju. (In vam jih potem tako naslika, da morate potem vsi gledati skozi njegova očala. To oko škili na nemško stran in je udarjeno s kurjo slepoto za slovenske koristi.) „Slovenski narod“ je za Vas, napredni Slovenci, tisto uho, ki za Vas sluša in pazi na vsako nevarnost. (Za to vam ni treba ničesa misliti in kar vam skozi vaše uho zatrobi slovensko-nemška zveza in velenemška protestantovska agitacija, to morate vse sprejeti za zlato resnico.) „Slovenski narod“ je za Vas, napredni Slovenci, tista luč, ki osvetljuje vsa gibanja narodovih nasprotnikov. razjasnjuje temoto in vam kaže ljudi in dogodke v pravem svitu. (Nareč v tistem svitu, v katerem vam jih hoče pokazati baron Schwegel; druga svetloba je prepovedana.) „Slov. narod“ je končno za Vas, napredni Slovenci, tisti meč, ki brani narodove in Vaše pravice, meč, pred katerim trepetajo sovražniki. (Ta meč je narejen iz Dežmanovih grabelj in obrušen ob fraku nemških baronov, ko se je skrhal ob Petrovi skali. Vsi vrabci trepetajo pred njim.)

Konkurenca. V liberalnih krogih je vzbudilo nekoliko presenečenja, da „Slov. Narod“ tako bobna, da liberalci ne smejo podpirati nobene druge tiskarne, kakor „Narodno“. Zlasti se je opazilo, da odvrča „Narod“ od Hribarjeve tiskarne. Tu zadaj pa ne tiči le denarna konkurenca, ampak še nekaj drugega. Ker je „Slov. Narod“ postal tako izključno glasilo dr. Tavčarjevo in Schweglovo, da proti volji teh dveh sploh ne sme ničesa izraziti, so nekateri liberalci nameravali po Hribarjevi tiskarni priti do bolj svobodnega glasila. Te nakano jim hoče pa sedanje vodstvo „Narodne tiskarne“ izpodbiti, in res jih terorizira „Narodovo“ uredništvo s tako silo, da se ne upajo začeti. Mi le želimo, da bi ohranila liberalna stranka tako vodstvo, kot ga ima zdaj. Te vodstvo že gleda, da sposobnejši politiki ne morejo na vrh. Toliko za zdaj, da se bo razumel ton „Narodove“ samohvale in reklame.

„Notranjec“. Poročali sme, da bo prišel v Blasniki tiskarni v Ljubljani izhajati list „Notranjec“. To se je zgodilo. Uredništvo je v Postojni. „Notranjec“ izdaja Makso Seber, ki je te dni dobil dovoljenje za „Akcično tiskarno“ v Postojni. „Notranjec“ pravi, da se bo boril za „naprednost“, pozdravljajo ga pa taki nazadnjaki, ki so zbrani okolu „Slov. Naroda“. Pravi, da bo pospeševal podrobno ljudsko „delo“, a zdi se nam, da samo tako, ki bo všeč onim, ki so tako upili, ko je katoliško-narodna stranka oprostila Notranjca iz oderuških rok. „Notranjec“ že v prvi številki kaže svoje liberalno kopito. Delal bo za liberalizem, ne za slovensko ljudstvo. Tako je stališče proti temu listu vsakemu poštememu Notranjcu dano. Ne maramo liberalnih listov, ki očitno kažejo svojo barvo, ne maramo pa tudi listov, ki si nadevajo hinavsko krinko, a katere so ustanovili ljudje, ki se sicer kažejo za najbolj zagrizene liberalce.

„Dom in Sveta“ prva številka izide dne 3. januarja.

Nevarno obolež je veleč. g. dr. Matija Prelesnik. Priporočamo ga v memento vsem njegovim znancem.

Osebnosti. C. kr. finančni koncipist dr. Karol Dernovšek pride k okrajnemu glavarstvu v Krško za davčnega referenta. Finančni koncipist gospod Emil Kandare v Črnomlju je prestavljen k finančnemu ravnateljstvu. Davčni referat v

Črnomlju je prevzel davčni nadinspektor g. dr. J. Ponebšek.

Po pustu se mu toži! Tudi „Slovenski Narod“ je moral seveda vse poizkusiti, da bi bil diskreditiral jugoslovanske poslance, ko se se s Cehi zvezali, da obstruirajo, dokler jim vlada ne privoli njihovih zahtev. Kakor da bi bil iz Körberjevega dispozičijskega fonda kaj dobil, tako se je mučil, da bi osmešil pošteno prizadevanje poslancev „Slovenske zveze“. Zdaj je Körber padel. Na naša izvajanja o njegovem padcu pravi glasilo Tavčar-Schweglovo, da so naše misli „za pust“. Torej ena najvažnejših političnih akcij jugoslovanskih se zdi dr. Tavčarju pustna zabava! Pustimo mu to veselje. Vsa njegova politika je za — pust!

Novice iz beneške Slovenije. Iz beneške Slovenije se nam piše: Leto gre za beneške Slovence precej slabo h koncu. Zadnjih petnajst dni se je prigodilo več žalostnih in povsem nenavadnih slučajev. Najprej se je v Petjazi pri Šentpetru hotel umoriti neki mladenič, a s pomočjo zdravnika je bil kmalu iz nevarnosti. — Potem je bil poboj in umor v Subide, kjer dva brata sta napadla in hudo natepla sovaščana, s katerim sta se bila sprla radi interesov. Može je kmalu potem umrl. — Še hujši zločin se je pripetil zadnjič v Čišnjem pri Kozici, kjer so dobili v vaškem koritu mrtvo neko deklino. Prestrašeni ljudje so mislili, da se je sama umorila ali ponesrečila, a potem se je dogladno, da je bila s iloma z adušenav v vodi. Nič se ne ve še gotovega, kdo je morilec, a te dni so zaprli nekoga fanta, Dominika Mateliča iz Jagneja, ljubimca nesrečne deklino, na katerega leti največji sum. — Istotako je bil zaprt neki Mahorič iz Ronca, ker na Božič je v pijanosti ustrelil na lastno ženo, a hvala Bogu, je ni zadel. — V ponedeljek so dobili pri Tajpani truplo nekega Avgustina Debellija, na katerem so se dobili očitni znaki nasilstva. Pravica preiskuje stvar, ker se sumniči zločin.

In zopet nazadnjak! Menih P. Emilijo pl. Carignano v Rimu je izumil napravo za brezžično telefoniranje. Naprava izborna deluje ter bo skoro izročena javnosti.

Slomšekov rojstni dom na Ponikvi. Poroča se nam, da je Slom res na prodaj in ima sedanji lastnik že kupno pogodbo z Nemci, ki se uveljavijo s 7. januarjem 1905. Do tedaj imamo še priliko Slovence, da rešimo dom našega škofa in iskrenega rodoljuba Slomška, da ne pride v krepilje sovragom. Če kak narodnjak namerava kupiti kmečko domovanje, mu bodi Ponikva najtoplejše priporočena. Narodna dolžnost stajerskih slovenskih posojilnic bi bila preskrbeti, da kupijo ta dom!

Nova stranka na Hrvaškem. Mladi naprednjaki-realisti, ki so izstopili iz hrvaške stranke prava, so ustanovili novo stranko. Doslej sta novi stranki pristopila poslanca Vinčević in Mažuranić. „Neue Freie Presse“ je s to stranko jako zadovoljna.

Dva otroka sgorela sta v Zatičini. Pri gostilničarju Pečetu, vulgo Kočevarju so se vnele cunje pri peči, kjer sta otroka spala.

Strel v glavo. Na sv. večer je v Stražišču pri Kranju Janez Bajželj snažil staro puško, ki se je sprožila ter je strel priletel Janezu Tepinu v glavo nad očesom. Tepin je nevarno ranjen.

Boji s kamniškimi policaji so bili te dni zopet v razpravi pred dež. sodiščem. Neko noč je nastalo jako živahno gibanje po kamniškem mestu, katero so povzročili ponočnjaki. Mestna redarja sta kolikor mogoče vzdrževala nočni mir. To pa ni bilo všeč hlapcem Karolu Jerele, Blažu in Jožefu Pančur. Pritekli so vsi trije za stražnikoma. Jerele je enemu nogo izpodbil, da je padel. Ko je bil aretovan, priskočila sta mu tovariša v pomoč, lotila se stražnikov in s tem nasilstvom povzročila, da je aretovan Jerele ušel. Stražnik Kolman je dobil sunek v prsa in trebuh. Ko je prišla orožniška pomoč, se je aretovanje posrečilo. Sodišče je obsodilo Karola Jerele na 8, Blaža Pančurja na 5 in Jožefa Pančurja na 3 mesece težke ječe.

Hudobni naklep. Ko so se po končanem delu vračaje vozili delavci po železničnem tiru iz predora na Hrušci, zapazil je delavski vodja Jernej Carotta, da je laški delavec Spirito Comba vrgel debelo desko na tir, da bi povzročila nesrečo. Ta naklep se mu ni posrečil, ker se je voz pravočasno ustavil. Obdolženec se je zagovarjal, da je od deske hotel odrezati le košček trščice, da bi bil svojo pipo osnažil, da mu je pa le po naključju deska padla na tir. Sodišče ga je obsodilo na 2 meseca težke ječe.

Vlom. V noči od 28. na 29. t. m. je bilo nekemu posestniku v Belici pri Polhovem Gradcu vlomljeno in pokradenega

Dalje v prilogi III.

1600 K denarja. Orožništvo je tatu v osebi nekoga Jakoba Dolenca, ki se je hotel izseliti v Ameriko že prijela.

Nesreča v vevški papirnici. Janez Zakošek, delavec v vevški papirnici je kubil 2000 kg. lepa. Po nesreči je stopil v razbeljeni kotel ter se nevarno poškodoval.

Peti teden brez zaslužka! Še zdaj delo počiva v Nabrežini. Delodajavci hočejo z lakoto streti socialnodemokratsko organizacijo. Klesarji so rajši stopili v stavko, nego da bi pustili organizacijo. Ze peti teden traja boj z zimo in lakoto brez zaslužka. Socialni demokratje so zbrali v petih tednih zanje le 622 K 34 v.

Nesreča v železniškem predoru. Miner Peter Filz je v predoru na Hrušici s svojimi delavci z dinamičnimi patronami razstreljeval skale. Zadnja dinamična patrona se ni razpočila. Pustil je nerazstreljeno patrono na mestu in zapustil je predor s svojimi delavci, ne da bi nevarnost odstranil. Ko sta delavca Mile Pirkovič in Peter Vlahovič vrtala naprej v luknji, kjer je tičala nerazstreljena patrona, se je ta razpočila in grozno razmesarila omenjena delavca. Zaradi te malomarnosti je sodišče obsedilo Filza na tri mesece, namestnika Lavrencija pa na štiri tedne zopora.

Gradnja druge železniške zveze. V četrtak ob trideset na 3. ure popoldne so prevrtili predor v Kolonji na gradnji nove železnice v Trst. To bi bil zadnji predor podjetja Kupka, Orgelmeister in Filip Supančič. Predor je dolg 700 metrov.

Splošna zavarovalnica za slučaj nesgod v Trstu. Pri dopolnilnih volitvah so bili izvoljeni nasprotniki Slovencev. Politično društvo „Edinost“ je letos te volitve zopet zaspalo.

Divjo mačko se ustrelili v gozdu. Podrepče pri Trebnjem.

Cvetje v trdi zimi. Iz Olševka nad Kranjem smo prejeli šopek svežega cvetja, ki ga je včeraj na prostem natrgal prijatelj.

Starost ga ni spametovala. Zaradi hudodelstva eskrumbe je bil 68 let stari čevljar Anton Kouřil iz Škofje Loke obsojen na tri mesece težke ječe.

Novoletnih vošči v Kranju so se odkupili v korist družbi sv. Cirila in Metode naslednji gospodje: Cok J., dr. Debevec, Debevec Ivan, Deklar A., Karol Florian, dr. Globočnik, dr. Gnidovec, Hlebs F., Hubad Josip, Hyošek V., Jarc E., Jordan R., Koblar A., Likozar Josip, Mayr M., Marenčič R., Pavštar T., dr. Perne, Remec B., Hudovernik Frid., Sumi Fr. Skupni znesek znaša 30 K.

Katol. izobraževalno društvo v Polhovem Gradcu priredi na novega leta dan popoldne ob 3. uri v Marijinem domu zanimivo predstavo „Sv. Elizabeta“, igrokaz v petih dejanjih. Med predstavo svira tamburaški zbor izobr. društva, ki pri tej priliki prvič javno nastopi. Cene sedenjem 40 h, stojišča 20 h. K obilni udeležbi vabi odbor.

Lah! zažgali slovensko hišo. Iz Kanfanara v Istri pišejo: Soproga Zalaznik, Slovenca, sta zgradila pri postaji v Kanfanaru hotel in restavracijo za popotnike, kjer se je gospa Zalaznik na svoje ime bavila s trgovino vina na debelo. To seveda ni bilo po volji tukajšnjih trgovcev a morda tudi drugim ne, ker lanskega leta so jej ukrali prešiča, a minuli ponedeljek so jej zlikovci po noči odprli klet, ukradli dva sodčka konjaka ter zapalili hišo, ki je z vsem, kar je bilo v njej, zgorela do tal. Rešili so le male stvari. Škoda je ogromna.

Iz Šiške doline nam poročajo: Razstava ptičev bode v kratkem v Železnikih, ker prav pridno lovi ptice nekdo, ki bi moral to celó zabranjevati. Pa tudi napredni smo v naši dolini. Neki Amerikanec in g. profesor v hribih snujeta načrte za brezlični brzojav. Imata si namreč marsikaj povedati. Ker pa je po zimi mnogo evir, pomagati si hočeta na ta način. Postaje se že določene, prvi poizkusi so se že vršili.

Ali ste že ponovili naročnino na „Slovenca“? Blagovolite jo ponoviti takoj, da se vam list redno pošilja. Pridobivajte „Slovenca“ novih naročnikov!

Tedenski pregled.

V Mariboru je bil 27. decembra slovenski zaupni shod. Navzočih je bilo okrog 600 slovenskih mož. Postopanje slovenskih poslancev se je popolnoma odobrilo. — Španski kralj se bo zaročil z vojvodinjo Marijo Meklenburško. — Ruski car je senatu podal načrt za izpopolnitev državnega reda. Načrt obljublja več odredb, ki bodo pospeševale razvoj časopisja, varstvo delavcev, večjo prostost mestnim upravam. —

Pruska vlada dela z vso znano brezobzirnostjo za pomembnejše Poljakov. Izdala je ostre naredbi proti poljskim učiteljem, da niti v svoji družini ne bi smeli govoriti v rodnem jeziku. Vkljub temu uspehi niso nič kaj poveljni, kajti nemški listi težijo še vedno o nebrivosti Nemcev z ozirom na narodnost in vero. — Cesar je potrdil nižjeavstrijski šolski zakon. Po novem zakonu se zviša plača učiteljem in prevredni nekaj paragrafov, ki se tičejo šolskega nadzorstva, vzdrževanje šol in pravnih razmer učiteljstva. — V raznih krajih na Ruskem so bili preteklo nedeljo in ponedeljek krvavi izgredi in nemiri. Delavci in rezervisti so streljali na policije. — V Ameriki je nek nepoznan ropar v noči 6. decembra ustrelil Ivana Ferlana, ki je bil takoj mrtev. Pokojnik je doma v Poljanah pri Škofji Loki. — V učiteljskih krogih se zopet toži, da se boljše službe oddajajo kar pod roko in da se ne ozirajo pri oddaji ne na zasluęe, ne na starost. — Notranje zapuščeni in srčne praznote znak je, če se nekateri liberalci o najlepših božičnih praznikih ne morejo drugače tolažiti, kakor da napovedujejo v „Sl. Naredu“ na novo boj „peklenskim močem rimskega klerikalizma“. — V Vogljah pri Kranju je umrl č. g. kurat Mihael Kotnik. — Poslanec dr. Hrašovec in tovariši so interpelirali v dež. zboru štajerskem zaradi prepovedi mariborskega obč. sveta glede slovenskih napisov. Interpelantje zahtevajo, naj namestnik ta sklep takoj razveljavi, ker se je z njim kršil zakon. — Velikanski požar je v Curihu uničil 40 delavnic. — Marokanci se pripravljajo na vojsko s Francijo. Francoski in angleški poslanik sta zapustila mesto Fes.

Ljubljanske novice

Veselica tobačnega delavstva. Podporno društvo tobačnih delavcev in delavk priredi letos svojo predpustno zabavo dne 21. januarja 1905, ob 8. uri zvečer, v prostorih starega strelišča. Predpustna zabava tega društva, ki šteje že nad 2000 članov, je že par let ena najzabavnejših predpustnih veseljc, zakar delavni odbor vneto skrbi. Pri zabavi bo svirala vojaška godba. Več še sporočimo, občinstvo le opozarjamo na zgorajšnji naslov društva, ker socialni demokratje, ki imajo v tobačni tovarni kakih 40 članov, pod naslovom „Zveza tobačnih delavcev in delavk“ prosjačijo po Ljubljani. Ta peščica socialnih demokratov priredi 21. januarja ples v kazini. Prepričani smo, da bo občinstvo šlo na roke le „Podpornemu društvu tobačnih delavcev in delavk“, ker je to društvo zastopnik tobačnega delavstva v Ljubljani in ker ima tudi blago nalogo, podpirati svoje obolele člane.

Predavanje „Slov. kršč. socialne zveze“. V torek, dne 3. presinca, zvečer bo predaval v „Zvezinih“ prostorih v Šelenburgovih ulicah št. 6, II. nadstropje, g. kand. iur. Lovro Pogačnik, predsednik slov. katol. akad. društva „Zarja“ v Gradcu. Naslov predavanja: „Moderna veda in delavska samopomoč“. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Ljubljanski občinski svet bo imel izredno sejo v soboto dne 31. decembra 1904. ob štirih popoldne v mestni dvorani Naznanila predsedstva Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. Personalnega in pravnega odseka: o županovem dopisu glede premembe nekaterih paragrafov pravil in izvrševalnih določeb k pravilom mestne hranilnice ljubljanske; o mestnega magistrata dopisu glede delnega povračila troškov v smislu 2. odstavka § 8 stavbnega reda za naprave ulic na bivšem del Cottovkinem posestvu. Finančnega odseka: o proračunu mestnega loterijskega posojila in amortizacijskega zaklada tega posojila za leto 1905; o prošnji slovenskega trgovskega društva „Merkur“ za prispevek; o prošnji „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“ v Ljubljani za prispevek; o prošnji Gizele Glauber pl. Polčeve za privolilo bremen proste izločitve mestnej občini prodanih in s 3% uim državnim posojilom obremenjenih parcel od njene hišne posesti ob Vegovih ulicah; o proračunu mestnega zaklada za leto 1905. Stavbnega odseka: o ponudbah za mestno vožnjo v trolejtu 1905—1907. o prošnji Josipa Flereta za dovolitev razdelitve njegovih zemljišč ob Domebranskej cesti na stavišča; o Hugona Ibla ponudbi glede regulacije Slomškovihih ulic ob posestvu njegovega tasta Henrika Korna. Solskega odseka poročilo o prošnji mestne otroške vrtnarice Sofije Grumove za priznanje I. službeno starostne doklade. Direktorja mestne elektrarne: o računskega sklepu mestne elektrarne za l. 1903; o proračunu mestne elektrarne za leto 1905. Odsek za regulacijo mesta poročilo o ponudbi Jurij Auerjevih dedičev glede prodaje ledenice v javnem na-

sadu ob Vegovih ulicah. Direktorja mestnega užitninskega zakupa poročilo o proračunu potrebnih tega zakupa za leto 1905. Personalnega in pravnega odseka poročilo o neki disciplinarni zadevi.

Lepa dvanajstorica. Pred par leti sta bila na Dunaju dva moža, takozvana „Chilfeneč“. To ime pomeni v pustolovskem izrazu „hudodelce“ ki pri menjavi denarja ljudi ogoljufajo. Eden od njih je hodil po navadi zvečer, v kako prodajalno in zahteval n. pr. kos mile, ali škattjico žveplenk in plačal z bankovcem. Medtem ko je trgovec bankovec menjeval, je prihitel pustolovec tovariš v prodajalno in hitro zahteval koj jednacega. Komaj je pa ta dotično stvar dobil, je prvi zopet nekaj zahteval, kakor da bi bil prej pozabil. Preden je pa trgovec zahteval reč prinesel, je bil bankovec že v pustolovskem žepu, ne da bi bil trgovec kaj opazil, temveč odšel mu je preostanek, kojega je pustolovec seveda spravil in odšel. Na ta način sta si ta dva moža toliko prisvojila, da sta, kakor že omenjeno, živela po par letih v „pokoju“. Ker sta ta dva želela tudi drugim dobro, sta svojo tajnost izdala svojim prijateljem. Prigoljufali so si ti ljudje tisočake. Sedaj sedi 12 teh pustolovcev, razun par glavnih, v zaporih na Dunaju. Ker so se pred par leti godili jednaki slučajji tudi v Ljubljani, se prizadeži krogi opozarjajo, naj si ogledajo slike, ki so na razpolago pri mestni policiji.

Društva v Ljubljani. Ljubljana je štela letos 192 političnih in nepolitičnih društev — za 17 več kot v preteklem letu. Od teh je bilo 149 slovenskih ter 43 nemških oziroma internacionalnih. Delovalo jih je pa 182, 10 pa ne.

Žrebanje ljubljanskih srečk. Prihodnji ponedeljek vršilo se bode v prostorih mestne blagajne 40. žrebanje srečk ljubljanskega loterijskega posojila. Izžrebalo se bo sedaj prvič 600 števk. Dosedaj se je pri vsakem žrebanju dvignilo le 315 števk. Pričetek javnemu žrebanju ob 9. uri zjutraj.

Umrla je nadučiteljica g. Crnagoju dveletna hčerka Nada. — V bolnici je umrla Marija Faigel.

Stavišča na prodaj. Mestna občina ljubljanska proda k Podturnskemu gradu spadajočih četrto stavišč nasproti Ogorečevi in Špalekovi vili v obsegu 1072 m², 1068 m², 1094 m² in 1076 m², štirjaški meter po 10 K; ob Blerweisovi cesti poleg Wettachove vile ležeče stavišče v obsegu 153232 m² pa štirjaški meter po 12 K.

Samoumor? Tobačna delavka Suhaldolnik je pisala svojemu možu, naj ji oprost, ker gre v Ljubljano. V pisnu pravi, da se jo je po krivem obdolžilo nekoga poneverjenja. Danes popoldne so Suhaldolnikovo s čolnom iskali po Ljubljani.

Tatvine. Predvčerajšnjim je bila častniškemu slugi Ambrožu Maty-ju ukradena iz hleva v Subicevih ulicah št. 3 srebrna cilindur ura z dvema krovoma, vredna 14 kron. Tat mu je odnesel tudi nekaj denarja. — Realcu Evgenju Holdu je pa bil včeraj ukraden na Trnovskem „kernu“ siv površnik z zeleno podlogo in temnorjavim baržunastim ovratnikom, vreden 50 kron.

Pleskarji in sobni slikarji. Včeraj se je vršil občni zbor zadruge sobnih slikarjev pleskarjev. Sklenjeno je bilo revidirati knjige dosedanjega načelnika F. Baraga, ker se je v blagajni pokazal nedostatek. Začasno bo vodil posle zadruge podnačelnik g. Eberl, Navzoči so izrekli g. Fr. Baragu nezaupnico.

Zabavni večer prirede ključarji električne cestne železnice na Silvestrov večer v kavarni „Pri malem slonu“ v Vodmatu v korist podpornemu zakladu. Spored: Petje, godba, prosta zabava, tombola. Vstopnina prosta. Začetek ob 8. uri zvečer.

Služkinja tatica. Gostilničar Peter Stepic v Gradišcu št. 7 je imel tako pošteno služkinjo, ki je imela navado, da je spravljala denar, ki bi ga imela dati mesarju v svoj žep in ga tako osleparila za 14 kron, potem pa pobegnila, popustivši pri Stepicu poselsko knjigo. Manjka tudi nekaj perila.

Za razširjenje deželne brambovske vojašnice so stavbna in obrtniška dela razpisana. Oferti za posamezna dela so vložiti pri deželnem odboru. Spomladi prično s kopanjem tal.

Musica sacra. V nedeljo 1. jan. 1905 v stolni cerkvi pontifikalna maša ob 10. uri: Instrumentalna maša v D-dur zložil Karol Kempter, graduale „Viderunt“ Zdenko Skuherský (z verzoma od A. F. Ofertorium Tui sunt coeli, zl. Jožef Haydn.

V stolnici se je pri božični polnočni maši neki tukajšnji vojak jako nespodobno vedel in zelo motil druge vernike; na opomine nekoga lajka se ni oziral. Po končanem opraviilu so ga nekateri svetni gospodje izročili dvema vojakoma, ki sta prišla mimo, a posrečilo se mu je uiti.

V Jozeftšču na Poljanski cesti št. 20 bode božičnica z živimi podobami (spevigr Abova) dne 1. in 6. jan. Ob pol 6. uri

zvečer. Vstopnina 40 vin. Čisti dohodek je namenjen zavodu.

Razne stvari.

Najnovejšje od rasnih strani.

Velika insolvenca. Banka „Bratje Rocca“ v Chiavari je prišla v konkurz. Pasiva znašaje 25 milijonov lir — Ženski vojni dopisnik. Na rusko-japonskem bojišču se mudi Rosamunda Hart, ki poroča za neki amerikanski list. — O kuharju angleškega kralja poročajo, da ima večjo plačo, nego kak angleški admiral ali kak angleški škof. — Suša v Zedinjenih državah je aelikanska. Več rek je posušenih, na tisoče živine je poginilo. — Zdravnikovo darilo za Božič. Ugledni zdravnik dr. Lifle v Glens Falls, država New York, je poslal za Božič tisoč svojim pacientom vsakemu srebrno žlico, na kateri je bilo zapisano: „Darujem bolniku, ki je preživel moje zdravljenje!“ Ti darovi se bili vredni 10.000 kron. — Pivo na Dunaju so radi naklade na pivo gostilničarji podražili za 2 h pri kozarcu. — Samoumor dijaka Realec, o katerem smo poročali, da je streljal v Lvovu na svojega profesorja in ga ustrelil, se je sedaj tudi samega sebe ustrelil. — Kitajske žene z azidajo Kitajci, kadar se bližajo v Mandžuriji kaki kitajski vasi vojaški oddelki. Cesto ne pridejo tako ženske več tednov na zrak. — Banko, ki bo poslovala samo ponoči, so ustanovili v New Yorku.

(„Marijina družba na Breznici“) priredi božično veselico na Novo leto, dne 1. jan. 1905 v družbeni dvorani „Stare šole“. Spored: 1. „Protidomu“. Dramatična slika. Spisal Silvin Sardenko. 2. „S v. Než a“. Igrokaz v dveh dejanjih. 3. Po predstavi zapejo igralke „IV. Venček narodnih pesmi“, Fr. Ferjančič. Začetek ob pol 6. uri zvečer.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 31. decembra. O ministrski krizi danes še ni odločitve. Cuje se, da postane ministrski predsednik eden dosedanjih ministrov. Največ upanja ima poljedelski minister Buquoy, tudi o Hartlu in Witteku se govori. Po konferenci z Goluchowskim je imel včeraj dr. Kramar enourni pogovor z naučnim ministrom, nakar je bil Goluchowski dalje časa pri cesarju.

Dunaj, 31. decembra. Tukajšnji listi poročajo, da so v Belgradu odkrili častniško zaroto, ki je imela namen umoriti one častnike, ki so sodelovali pri umoru kralja Aleksandra. Radi tega je Veličković pobegnil in radi tega se z največjo strogostjo postopa proti opozicijskim listom Posta ne pusti pošiljati opozicijskih časopisov na deželo. Pisma se na pošti odpirajo.

Trst, 31. dec. Zadnji čas je magistrat sprejemal slovenske vloge za domovinsko pravico, a jih je reševal italijanski. Sedaj je pričel vračati vse slovenske vloge, češ, da niso pisane italijanski. Sedaj se bo videlo, kako zna braniti vlada svojo avtoriteto, ker je nedavno določila, da mora magistrat slovenske vloge tudi slovenski reševati.

Budimpešta, 31. decembra. Razne opozicijske stranke izjavljajo, da se ne bode združile v eno stranko.

Inomost, 31. dec. Včeraj je med predstavo v mestnem gledališču pričelo goret. Nastala je panika. Ognjegasci so pomirili občinstvo.

Demisija Körberjeva sprejeta. — Gautsch novi mlustrski predsednik.

Dunaj, 31. dec. Jutrišnja uradna „Wien. Ztg.“ priobči, da je demisijo Körberjevo cesar sprejel ter da je baronu Gautschu sedanjemu predsedniku najvišjega račun. dvora pooblastils sestavo novega ministrstva.

Dunaj 31. decem. Izvzemši Körberja ostanejo vsi dosedanji ministri za sedaj v službi, ni pa izključeno, da se s časoma kabinet rekonstruira in da pozneje nastopi parlamentarično ministrstvo. Gautsch je sedaj drugič ministrski predsednik. Prvič je prevzel ministrsko predsedništvo po padcu Badenija in razveljavil češke jezikovne naredbi

Dunaj, 31. decembra. Iz raznih krajev države poročajo o velikih viharjih, ki so povzročili mnogo nesreč.

Paris, 31. dec. Vest, da bo proti Maroku poslano brodovje se dementira. Čuje se, da je sultan pripravljen zopet iti na roko Evropejcem. Francoska misija proti Fezu se nadaljuje.

Belgrad, 31. dec. Na tukajšnjem kolidvoru sta se sešla kralj Peter in knez Ferdinand.

Berolin, 31. dec. Ko se je cesarica peljala po Potsdamski cesti je hlapec Lovrenc Schmidt s svojim težkim vozom hotel zapeljati naravnost v njen voz. Preklinjal je cesarico. Hlapec je aretiran.

Berolin 31. dec. Vest, da je Japonska prosila Kitajsko naj zasede južno Mandžurijo, ker Japonska svoje odnotne vojaške posadke rabi za vojsko, je vzbudila tu mnogo pozornosti. Kršenje nevtiralitete po Kitajski, vlasti ne bodo mirno gledale.

London 31. dec. Pri Port Arturju so Japonci nadaljevali obstreljevanje netranjih del Sangtušan utrdbe. Japonci se pripravljajo, da v par dneh prično generalni napad.

Visoka odlika je doletela svetovno znano tvrdko Singer & Co., akc. družbo za šivalne stroje, katere zaloga se nahaja v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 4, z naročilom, da sme za hanoveransko kraljico v Gmunden dobaviti svoj priznani najboljši fabrikat.

Isborno domače sredstvo. Opozarjamo na inserat „Herbapnev podfosfornati kisli apnene-železni sirup“ v današnji številki našega lista. Ta preparat je že 35 let v rabi, je zdravniško preizkušen in priporočen kot pravi sirup. Deluje izborno proti kašlju in razločuje slezo, množi tek in pospešuje prebavo; koristen je tudi za tvorbo krvi in kosti, ker vsebuje železo in fosfornato apnene soli.

2143

Izjava.

Že dva meseca napada „Gorenjec“ na najpogostejši način našega č. g. župnika Fran Pokorna, ga biati, obrekuje, podtika mu vse mogoče, zavija in smeši vse njegovo delovanje, tako, da se mora tako početje že gabit vsakemu treznomislilnemu človeku. Ne privoščim mu niti človeškega imena več, samo zato, da bi ga ob veljavo spravil. Trn v peti mu je tudi gđc. učiteljica, najbrže zato, ker je uzornega življenja in se ne briga za drugo, nego za svoj poklic. Nesramni dopisun je pa celo tako prearzen, da je zacek kar v imenu vseh faranov nastopati proti g. župniku in sumničiti gđc. učiteljico, kakor da bi se s to divjo gonjo proti obema strinjali z umazanim dopisunom vsi farani.

Takemu nesramnemu pisarjenju in napadom na uglednega g. župnika mi zdolej podpisani kar najodločneje oporekamo, dobro vedo, da podli grdn hoče s tem doseči, da bi svet mislil, da smo Besničani res tako globoko padli, da ne znamo več ceniti zaslug g. župnika za naš kraj in ne upoštevati delovanja gđc. učiteljice v blagor naših otrok. Vsa javna poslopja v fari so le po njegovem trudu dospela v dober stan, za kar mu gre vsa čast, kakor tudi, da je zatri kar največ mogoče s svojimi izbornimi pridigami razuzdanost v fari. Kar pa še s posebno hvaležnostjo povdarjamo, je ustanovitev in ureditev naše fare, nad katero smo pred njim že obupali, da bi jo kdaj dobili na tak za nas ugoden način, kakor nam jo je on pridobil. Zato ga spoštujemo kot moža in gorečega, vzornega duhovnika, našega dobrotnika ter mu izražamo svoje popolno zaupanje, če tudi ga zaničuje kak Gorenjec podrepnik in nesramni dopisun, ki nima niti pičice pokazati, kaj je storil v blagor naše fare, v kateri g. župnik že 11. leto tako uspešno deluje, da le Boga prosimo, da bi še dolgo ostal med nami.

Ravno tako naj pa tudi gđc. učiteljica neustrasno deluje v svojem poklicu za blagor naše mladine, ki ni bila še nikdar poprej tako lepo vzgojevana nam v veselje, kakor sedaj.

V Besnici, 8. dec. 1905.

Sledi 61 podpisov, faranov posestnikov. Podpisni zo v našem uredništvu na razpolago.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo

kot prines vsakdanji kavni pižal.

Zahvala.

Za vse izkazano srčno sočutje povodom bolezn in smrti naše iskreno ljubljene sestre, svakinje, tete in netjakinje, gospodične

Ivane Knez

kakor tudi za mnogobrojno spremstvo drage rajnice k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem našo iskreno zahvalo. Istotako se zahvaljujemo vsem darovalcem prelepih vencev.

Requiem bude v četrtek, dne 5. januarja 1905 ob 9. uri dopoldne v cerkvi sv. Janeza Krstnika (Trnovo) in v četrtek, dne 19. januarja 1905 ob 10. uri dopoldne pri Franciškanih v cerkvi Marijinega oznanenja. 2204

V Ljubljani, dne 30. dec. 1904.

Žaljuoči ostali.

Laki za kočije, podstavke in razkrojljivi laki

tvrdke W. Harland in sin v Londonu so izmed vseh lakov, kar se jih izdeluje na Angleškem, priznani najboljši, ker se hitro suše ob vsakem letnem času in dajo izredno krasen lesk. Ti laki so najtrpežnejši in ne povzročajo niti marog, niti ne postanejo bleđi. Dobé se po tovarniški ceni pri tvrkvi **BRATA EBERL v Ljubljani, Franciškanke ulice.**

Vnanja naročila proti povzetju. 9 11-8

Seydlin

Najbolje za zobe.

Vsem svojim cenjenim naročevalcem, posebej še prečastiti duhovščini in gg. bogoslovcem vošči

veselo novo leto

in se priporoča v nadaljna obilna naročila

velespoštovanjem

August Maté,

2205 čevljarski mojster.

Prečastiti duhovščini in cenjenim naročnikom, prijateljem in znancem vošči

veselo novo leto

ter se priporoča v blagohotna naročila.

2206 Spoštovanjem

Andrej Rovšek,
kipar in izdelovatelj altarjev.

Srečno in veselo novo leto

Želim vsem svojim častitim naročnikom, znancem in prijateljem, zahvaljujoč se za dosedaj obilo izkazano zaupanje in priporočujoč se i nadaljnemu zaupanju

2171 Velespoštovanjem

Fr. Breshkar,
knjigov. mojster.

Veselo novo leto

vošči vsem cenjenim gostom, prijateljem in znancem ter izreka iskreno zahvalo slavnim družtvom iz Ljubljane in Šiške za priredbo veselja, cenjenim gostom iz Ljubljane in Šiške za obisk poletne restavracije ter sploh vsem gostom, proseč jih nadaljne naklonjenosti.

Z odličnim spoštovanjem

2164 1-1

M. Erbažnik
restavrat.

Vsem častitim obiskovalcem najine kavarne. kakor u di vsem znancem in prijateljem v Ljubljani in na deželi želiva

2167 1-1

veselo in srečno novo leto

proseč jih nadaljne naklonjenosti tudi v novem letu.

Fran in Marija Krapež.

VESELO NOVO LETO

želim vsem svojim prečastitim odjemalcem in se še nadalje toplo priporočam

2169 1-1

Z odličnim spoštovanjem

Ivan Komatič

zaloga kmetijskih in poljedeljskih strojev v Ljubljani v hiši Dunajske šrange na dvorišču.

Srečno novo leto!

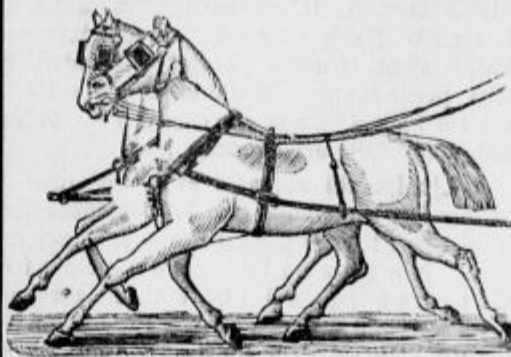
Želim vsem prečastitim in velečnim naročnikom mojim, ter prijateljem in znancem; in se nadalje najtoplejša priporočam v nadaljno cenjeno naklonjenost.

S popolnim spoštovanjem udani

2203 1-1

Simon Juvan,
krojač.

v Šent. Vidu nad Ljubljano.

Veselo novo leto

vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem in se najuljudneje priporoča v nadaljna obilna naročila.

2202 1-1

Velespoštovanjem

Josip Stupica, jermenar
Kolodvorske ulice 24.

Prav srečno zdravo novo leto

želim preč. duhovščini, cenjenim naročnikom ter vsem znancem in prijateljem zahvaljujoč se na naklonjenosti in proseč nadaljne dobrohotnosti.

2168 1-1 Velespoštovanjem

Alozij Večaj,

pečar, Ljubljana, Opekarska cesta 9.

Vsem odjemalcem in naročnikom želi

2200 1-1

veselo novo leto!

J. Dežman

knjigovez

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Restavracija „pri levu“.

Vsem svojim cenj. gostom, prijateljem in znancem voščiva podpisana

veselo novo leto!

Velespoštovanjem

Valentin in Antonija Mrak.

2201 1-1

Srečno in veselo novo leto!

FRANC CUDEN, urar in trgovec v Ljubljani.

Srečno in veselo novo leto

2165 1-1 želita

Jakob Zalaznik
in njegova soproga.

Vsem častitim gostom želi

srečno novo leto

1905

2170 1-1

Fr. Krvarič

Kavarna „Austrija“

Veselo, zdravo, srečno novo leto!

želi vsem č. gostom, prijateljem in znancem

rodbina

2192 1-1 **Beličeva.**

Vsem svojim cenj. odjemalcem, prijateljem in znancem izrekam tem potom

2168 1-1

veselo novo leto!

Z odličnim spoštovanjem

Milko Krapež

urar

Jurčičev trg št. 3, Ljubljana.

Vsem p. n. ljubim gostom, prijateljem in znancem želita podpisana

srečno in veselo
ново leto!

ter se priporočata za nadaljni obisk hotela in restavracije 2166 1-1

„Lloyd“.

Josipina in Kar. Počivaunik.

2197 1-1

**Srečno
NOVO LETO!**

želim vsem svojim cenjenim odjemalcem ter mnogokrat „Na svidenje“!

Vendelin I. J. Stare,
trgovina, Ribnica.

**Srečno
ново leto!**

Usem svojim cenjenim naročnikom želi

Jos. Rojina,
krojaški mojster

— Šelenburgove ulice šte. 5. —
ter se priporoča tudi nadalje z solidnim in realnim delom. 2180 1-1

Ivan Kregar
izdelovatelj cerkven. orodja
in posede v Ljubljani,

2163 1-1 **Peljanska cesta št. 15**

vošči in želi vsem cenjenim svojim naročnikom, posebno preč. duhovščini, cerkvenim dobrotnikom, ter vsem prijateljem in znancem
srečno in veselo novo leto

zahvaljujoč se obenem za dosedanje naklonjenost in zaupanje in proseč, da se mu isto ohrani tudi v prihodnje.

Sprejme se takoj
en učenec
za manufakturno trgovino v Ljubljani.

Tisti mora biti pod nadzorstvom svojih staršev.

Kje, pove upravništvo. 2194 3-1

Učenca

v trgovino z mešanim blagom, kateri je priden in pošten in ima veselje do trgovine **sprejme**

== **Jakob Dereani** ==

v Žužemberku, kamor naj se ponudbe pošiljajo. 2198 3-1

Restavracija in kavarna „pri Zajcu“
(na vog. Rimske, Bleiweisove in Tržaške ceste.)

Vsem cenjenim gostom in odjemalcem, kakor vsem prijateljem in znancem želim

srečno in veselo

ново leto!

Proseč tudi za nadaljno blagonaklonjenost
Z vsem spoštovanjem

Avguštin Zajec,
2191 1-1 restavrater in kavarnar.

Srečno novo leto

vošči preč. duhovščini, vsem prijateljem in znancem
Leopold Tratnik, pasar.

2195 1 1

Veselo novo leto
1905

vošči vsem svojim cenjenim odjemalcem ter se priporoča nadaljni naklonjenosti 2175 1-1
velespoštovanjem

I. Ban
sedlar, Dunajska cesta.

Hotel Ilirija
Fric Novak
hotel, kavarna, restavracija Ljubljana, Kolodvorske ulice

vošči vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem
veselo, srečno novo leto.

2172 1-1

**Srečno
ново leto!**

želim vsem mojim gostom in sosedom.

Spoštovanjem
Fran Debelak,
2182 1-1 gostilničar.

Veselo, srečno novo leto 1905

želi vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem zahvaljujoč jih za doslej obilo izkazano naklonjenost velespoštovanjem

M. Umberger
restavracija „pri Lipi“.

2179 1-1

Vsem svojim sorodnikom, prijateljem in znancem želim 2196 1-1

**veselo in srečno
NOVO LETO!**

Rodbina Pollak.

Srečno novo leto!
1905

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem, prijateljem in znancem, priporočujoč in zahvaljujoč se na naklonjenost.

Velespoštovanjem
O. Bernatović
Angl. skladišče oblek.
2173 1-1

Vsem prijateljem in znancem želita 2177 1-1

**srečno in veselo
ново leto 1905**

Alojzij in Marija Rasberger restavracija sv. Petra nasip šte. 37.

Prodajalka

z dobrimi izpričevali se sprejme v trgovino na deželi.

One, ki so zmožne samostojno voditi prodajalno, imajo prednost.

Ponudbe sprejema upravništvo „Slovenca“.
2189 3-1

Vsem svojim odjemalcem želi

veselo novo leto

proseč jih i nadaljne naklonjenosti 2174 1-1
z vsem spoštovanjem

Jullja Štor
trgovina čevljev, Slonove ul.

Globoko znižana inventurna cena

pod katero se jopice, paletoti, krila, zimske in športne suknje, haveloki, obleke, kožuhi za v mestu in na potovanju prodajajo 50% ceneje pod lastno ceno.

Prosim p. n. občinstvo za prav številen obisk in beležim velespoštovanjem

O. Bernatović
Angleško skladišče oblek v Ljubljani.

2156 3-2

Vsem p. n. naročnikom, odjemalcem in gostom ter prijateljem in znancem voščiva

srečno in veselo
ново leto!

2178 2-1

Alojzij in Ana Zajec
vintozec
Spodnja Šiška.

Posestvo

20 minut od Celja, v ravnini s hišo in gospodarskimi poslopji, 6 1/2 orolov skupaj ležečih travnikov in njiv I. razreda z 1500 sadežev hmelja

se prodaja

za 4200 gld.

Vpraša se pod „Posestvo“ poste restante 2160 3-1 Celje.

Oklic.

Dne 19. januarja 1905 ob 9. uri dopoldne se bode potom dražbe ter proti takojšnemu gotovemu plačilu v grajščini **Raka** pri Krškem

prodajalo

— 35 glav lepe goveje živine, med tem 6 volov, 1 bik, 10 krav, 7 telic po 2 leti stare, 3 junci,

nekaj telet ter par konj.

Razun tega se bode prodalo

gospodarsko orodje,

2 kočiji, sanke i. dr. nekaj čistilnic za žito, razne stroje, več centov sena in poljskih pridel-

kov ter 2158 5-1

50 hl. jabolčnika.

Kupci se prijazno vabijo.

Učiteljica v pokoju želi poučevati v predmetih

2159 1-1 ljudske šole in tudi

ženska ročna dela.

Naslov se izve pri upravništvu „Slovenca“.

Dr. Ivan Oražen

Wolfove ulice 12

ordinuje

zopet.

2190 3-1

Otroci 2193 2-1

starejši od 2 let se sprejmejo

na dobro hrano

pri neki boljši rodbini.

Več pove upravništvo „Slovenca“.

2132 10-5

Proda se

prostovoljno na Spodnjem Štajarskem se nahajajoča, dobro idoča čez 70 let stara

usnjarija

z zalogo blaga vred.

K isti spadajoča poslopja so močno zidana in dobro ohranjena; krog odjemalcev je veliki; usnjarija je od železnice in pošte oddaljena 5 minut, leži pri farni cerkvi in blizu šole; z usnjarijo je tudi združena prodaja **drobnega špacerijskega blaga.**

Naslov pove upravništvo Slovenca!

Iščem

za deželo izurjeno in pošteno

kuharico

do 25 let staro, da bode tudi druga primerna dela opravljala. Mesečna plača 16 do 20 K. Naslov pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenca“.

2161 7-2

Hotel Balkan Trst

(Narodni dom)

želi vsem svojim p. n. gostom

2183 1-1

veselo novo leto

ter se istim, posebno pa Slovencem iz Kranjske tem potom najsrčneje zahvaljuje za mu izkazano zaupanje, s katerim so njega in ob enem tako važno podjetje „Narodni Dom“ podpirali.

Fran in Ivana Dolničar.

Podpisana tvrdka si dovoljuje svojim p. n. odjemalcem ob nastopu novega leta izraziti svoja najudanejša

2191 1-1

voščila

se zahvalja obenem za doslej jej v tako obilni meri izkazano zaupanje in prosi, da se ji isto ohrani tudi v prihodnjem letu.

Velespoštovanjem

brata Eberl,

tovarna barv, lakov in firnežev, napisna slikarja, stavbena in pohištvena pleskarja.

Velika prodaja koljerjev.

300 kom. kožuhovinstih v vseh barvah á K 1-
200 „ „ v črnih in rjavih barvah „ 2-
150 „ „ v dolgih, črnih, rjavih, sivih barvah „ 4-
110 „ „ prav lepih v vseh barvah „ 6-
90 „ „ prav modernih po „ 8-

265 kom. Nutria, bibrovine, sealskina, perzij. skungov, vsak komad za polovično lastno ceno. — Vsak muf 2 K.

2178 3-2

O. Bernatovič

Angleško skladišče oblek.

Veselo in srečno novo leto

voščita vsem svojim cenjenim gostom, prijateljem in znancem, ter se obenem zahvaljujeta za obilno doslej iskazano zaupanje priporočujoča se, da se jima isto ohrani tudi v bodoče.

Josip in Ivanka Schrey

restauracija na južnem kolodvoru.

2176 1-1

Stavbeno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

1055 52-29

Hidralične vidre in sesalke

JOSIP WEIBL

J. Spreitzer-ja naslednik

Ljubljana, Slomškove ulice št. 4.

priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov: žično omrežje na stroj, obhajitne mize, ograje na mirnodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, štedilnike, strelovođe, železna okna, železne strešne stole itd.

Specijaliteta: vajišni zastori in solinčne plahte po najnovšem sistemu s samodvigalnimi oporami brez vijakov.

Škrilj-Eternit

Patent

Hatschek

(zakonito zajamčeno oznamenilo za asbestni cementni škrilj.)

1268 26-23

Najboljša streha sedanosti. Eternit tovarne LUDWIG HATSCHEK Najdalekosežneje poroštvo.

Varna pred ognjem in viharji, klubi vsem vremenskim vplivom, ne potrebuje poprav, je lahka, lična in ceno.

Vöcklabruck

Dunaj

Budimpešta

Nyerges-Uyfalu

Spričevala prve vrste.

Zahtevajte vzorce in prospekta.

Glavno zastopstvo za južne pokrajine: Delniška družba tvornice portlant cementa VODJE v Trstu, via Geppa 2.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih gavnio. 134 395

Pijte Klauerjev „Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
5141 50-119

535 52 40
Samo 6 dni!

Havre - New York

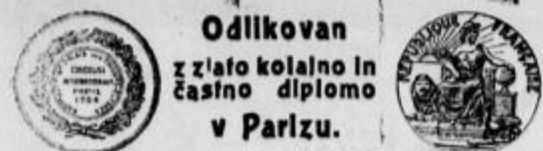
vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe. Edina najkrajša črta čez Bazel, Pariz in Havre v Ameriko. Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino oblastveno potrjena potovalna pisarna **ED. ŠMARDA** v Ljubljani, Dunajska cesta 18 v novi hiši Kmetске posojilnice, na proti znane gostilne pri Figovcu.

Naznanilo.

V gostilni Alojzija Zajec na Rimski cesti št. 4 se toči od danes naprej **izborni hrvaški pelinkovec** (Wermouth). Istotam se toči tudi pristno in najboljše **dolenjsko vino iz Galdove peči.** 2133 2-2

Klobuke, cilindre, čepice

in raznovrstno perilo za gospode priporoča **G. Čadež.** 2115 5-4

Odklikovan
z zlato kolajno in
časno diplomu
v Parizu.

479 83

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča pred. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpeznega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na velike svoje
zalogo

izgotovljene obleke
posebno na havelke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

izgotovljeni uniformi avstrijskega orožnega in policijskega uradnika

Tisoče zahval-

nih pisem iz vseh delov sveta do-
biva pojasnilna in poučna knjiga
kot domači svetovalec lek-
karnarja **A. Thierry** - ja bal-
zamu in oentifol. mazilu kot
neodolnostnem sredstvu. Ta
knjižica se pošilja poštine pro-
sto proti 35 v. (tudi v znakah).
Naročevalci balzama dobijo knjigo
zastonj. 12 malih ali 6 dvojnih
steklenic balzama stane 5 kron.
60 malih ali 30 dvojnih stekle-
nic K 15.- franko z zabojem
vred. itd. 2 lončka centifolij, mazila franko z zabojem
K 3.60. Prosim nasloviti na

lekarnar **A. THIERRY** v Pregradi
pri Rogiški - Slatini.

Ponarejalce in razprodajalce ponarejanj svojih edino
pravih preparatov prosim mi naznaniti, da jih sod-
nijsko zasledujem. 1856 52-9

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILE-
NIM BLAGOM TER POTREB-
NIM BLAGOM ZA KROJA-
ŠTINAMI ZA KROJA-
ČE IN ŠIVILJE

ERNEST SARK

LJUBLJANA

na ožju Zidovskih ulic in Dvorskega
trga. 1911 7

Zaščitna znamka: „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Pain-Expeller

je splošno priznano kot izvrstno bol-
blajujoče mazilo; cena 80 v., K 1.40
in K 2 se dobiva v vseh lekarnah.
Pri nakupovanju tega povsod pri-
ljubljenega domačega sredstva, naj se
jemlje le originalne steklenice v skat-
ljah z našo zaščitno znamko „Sidro“
iz Richterjeve lekarnice, potem se je
gotovo prejel originalni izdelek.

RICHTERJEVA LEKARNA
k „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse št. 5 nov...
Dnevno razpošiljanje.

Zahtevajte
brezplačno in franke
moj ilustrirani cenik z vse-
ko 100 podobami

ur, zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči

Hanns Konrad
tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 955, Češko

Prava amer. nik. remontoir-ura s sidro,
sistem Koskopf patent v trpeznem futralu
in joletovega zanja s elog. veržico iz nik.
Ure in privraskom, komad

gld. 2.50.

Vedno najnovejši gramofoni

kakor tudi plošče v največji izbiri morete dobiti le
pri zastopniku nemške akcijske družbe za gramofone

Rudolfu Weber,

urarju v Ljubljani, Dunajska cesta 20,
nasproti kavarne „Europa“, v hiši gospoda
Kribarja.

Prodaja se na obroke. Stare plošče se zamenjajo

Pozor!
Bolnemu zdravje!

Pakraške kapljice in Slavonska biljevina sta danes
dva najbolj priljubljena ljudska leka, ker delujejo gotovo z
najboljšim uspehom, ter si tako pridobivajo sloves po vseh
delih sveta.

Pakraške kapljice: delujejo proti vsem bo-
leznim žledocin in črev, od-
stranjujejo krče, bolečine v želodcu, preganjajo vetrove in čistijo
kri. pospešujejo prebavo, odganjanje male in velike gliste, od-
pravljajo mrzlico in vse od te izhajajoče bolezni. Lečijo dalje
vse bolezni na jetrih in slezah. Najboljše sredstvo proti bolezni
maternice in madrona, vsled česar ne smejo manjkati v nobeni
meščanski in kmečki hiši.

Naroči naj jih vsakdo pod naslovom: **Peter Jurišič, le-
karnar. Pakrac 205, Slavonija.** Denar naj se pošlje naprej
ali s povzajem. Cena je sledeča in sicer franko na vsako pošto:

12 steklenic (1 tucat)	5.- K	
24 " (2 tucata)	8'60 "	Manj kot 12
36 " (3 tucati)	12'40 "	steklenic se
48 " (4 tucati)	16.- "	ne pošilja.
60 " (5 tucator)	18.- "	

Vidmanič kaže seljanom moč „Pakra-
ških kapljic in Slavonske biljevine.“

Slavonska biljevina se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti
zastarelemu kašlju, bolesti v prsih, prehlajenju, hripa-
vosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, zbadanju, kataru, odstranjuje goste sline in deluje izvrstno
pri vseh tudi najstarejših boleznih v prsih in na pljučih.

Cena je naslednja franko na vsako pošto: 1943 10-7

2 izvozni steklenici	3'40 K
4 " "	5'80 "
6 " "	8'20 "

Manj kot dve steklenici se ne pošilja. Denar naj se pošlje naprej ali se pa povzame. Prosim,
da se naročuje samo in izrecno le pri meni pod naslovom:

Peter Jurišič, lekarnar, Pakrac br. 105, Slavonija.

1980 36-6

Ernest Hammerschmidt nasledniki
Madile, Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin

Ljubljana, Valvasorjev trg št. 6.

Velika zaloga kuhinjskega orodja
in hišne oprave

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice
registrovane zadruga z neomejenim poročtvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-103 **4 1/2 0/0**

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.-12. in od 3.-4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 5,245.845'40.
posojilnice znaša

Stanje hran. K 5,080.883'14. Denarni K 23,806'306'40. Stanje rez. K 98.238'41.
vlog promet zaklada

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadrugnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

OGLASI!

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski ca-
lini ter je velika tovarna srebrnih-
prsiljena, oddati vso svojo zalogo zgo-
proti majhnemu plačilu delavnih moč
Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pro-
siljam torej vsakomur sledeče predme-
le proti temu, da se mi povrne
gld. 6'60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih no-
žev s pristno angleško klinjo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic in
anega komada.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih
žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavni-
žlic;
- 1 kom. amar. pat. srebrna zajemal-
nica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemal-
nica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čajšč za po-
klado;
- 2 kom. elegantnih namiznih svečnikov
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin. spalnice za sladkor;
- 42 komadov skupaj samo gld. 6'60

Vseh teh 42 predmetov je popre-
stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti
po tej minimalni ceni gld. 6'60. Ame-
ričansko pat. srebro je znano, je skoz
in skozi bela kovina, ki obdrži boji
srebra 24 let, za kar se garantuje. V
najboljši dokaz, da leta inserat ne te-
melji na nikakršni slepariji, zavezu-
jem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bil
blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdo
ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno
garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

božično in novoletno darilo.

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1469 31

A. HIRSCHBERG-a

ekspozitni hiši američanskega pat. srebrnega blaga
na Dunaj II., Rembrandtstr.
19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzjetju,
ali če se znesek naprej vpošlje.

Cistilni prašek za njo 10 kr.
Pristno le z zraven natisnjeno varst-
veno znamko (zdrava kovina).

Izvelec iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljateljivo krasne garniture jak.
Ljubljana

Oton Bartsch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolk.
S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen
Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jak-
koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

St. Pavel pri Preboldu.
Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški svetnik

S poslanim namiznim orožjem sem zelo zado-
voljen — Mihael Kovačević, ravnatelj pomočnik uradov
pri dež. viadi v Sarjevu. — Sarajevo 22. okt 1914

Zaradi preselitve je pod ugodnimi pogoji

naprodaj hiša

v Črnomlju na Glavnem trgu pripravna
za vsako obrt in trgovino. 2149 3-2

Natančneje pove lastnik Davorin
Francič, klobučar v Rudolfovem.

HERBANY-jev

podfosfornokisli

apneni-železni sirup.

Ta pred 35 leti vpeljeni, od mnogih
zdravnikov odobreni in priporočeni

prсни sirup

je slez odstranjujoče in kašelj pomirja-
joče sredstvo. Ker ima v sebi grenke tvarine vpliva
na dober tek in prebavljane in pospešuje
reditev. To za tvorjenje krvi tako važno
železo je v tem sirupu v lahko asimilirani
obliki zastopano. Zelo koristno je za slabotne
otroke, posebno za utrjevanje kosti,
ker ima v sebi fosforovo apnenno sol.

Cena eni steklenici Herbanyjevega
apnenega železnega sirupa K 2.50, po pošti
40 h. več za zaviljanje. 2007 D 14-3

Svarilo! Svarimo

enakim ali podobnim
imenom razširjene,
kar se tiče sestavja
in učinka našega origi-
nalnega preparata,
čisto različne ponar-
redbe našega že 35 let
obstoječega fosfornokislega apnenno-železnega
sirupa, prosimo tedaj, vedno odločno zahte-
vati „Herbanyjev apnenno-železni sirup“ in
na to paziti, da se bode zraven stoječa, ob-
lastveno vknjižena varstvena znamka na ste-
klenici nahajala.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev:

**Dr. A. Hellmanns Apotheke „zur
Barmherzigkeit“**

Wien, VII; Kaiserstrasse 73-75.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih:
v Ljubljani: M. Mardetschläger, I. Mayr,
G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy; Belja k: L. Ass-
mann, Jobst & Schneider; Breže: G. Eisässer
dedič; Celje: M. Rauscher, O. Schwarzl &
Co; Celovec: P. Birnbacher vdova P. Hau-
ser & I. Pichler, V. Hausers R. pl. Hillinger,
I. Kometer; Črnomelj: P. Haika; Reka;
A. Mizzan, F. Prodram, G. Prodram, A. Schindler;
Sovodenj: F. Kordon; Št. Vid: A. Schiebl;
Trbiž: I. Siegl; Trst: A. Filippi, E. pl. Leiter-
burg, P. Prendini dedič, M. Ravasini, Dr. J. Se-
ravallo, A. Sutina, C. Zanetti; Velikovec:
I. Jobst; Volšperk: L. Huth. 1968 18 5

52-6 1979

Vence. Trakove.

Benedikt, Ljubljana

6 mesecev na poizkušnjo!
 3 mesece kredit! Popolno zastoj!
 enake širokoustne reklame moja svetovnoznana
 vrčka ne potrebuje pri pohvali svojih ur. Raz-
 pošiljam že leta 1704 20-13
v popolno zadovoljnost
 svojim zasebnim odjemalcem svojo pristno ame-
 rikansko, antimagnetiško, sistem

Roskopf=patent=rem.
uro s sidrom št. 99

s plombo
 v črnem imit. jeklen. ali
 nikelnastem okrova, pat. email
 kazališče, 36 ur idoč, nastane-
 no reparirano s triletnim pri-
 mernim jamstvom, v futeralu
 iz jelenine, z nikeln. verižico
 in privescem za ceno gl. 2-25,
 3 komadov gl. 6-50, 6 kom.
 gl. 12-50, leta ura z dvojnimi
 pokrovom gl. 3-50. Cene si-
 stem „Roskopf“-ure, brez
 plombe, kakoršne prodajajo
 mali urarji in trgovci, ko-
 mad gl. 1-75.

Denar nazaj! ali
 z **zamenja** dovoljena
 tudi po 6 mesecih v
 nepokvarjenem stanu. — Pošilja proti povzetju ali
 se denar pošlje naprej.

Prva tovarna ur **Hanns Konrad**
 v Mostu (Brux) št. 1099, (Češko.)

c. kr. sod. zapriseženi cenilec.
 izdelovan s c. kr. avstr. drž. orlom, zlatimi in sre-
 brnimi razstavn. svetinjami in 100.000 priznanimi
 pismi iz vseh delov sveta.
 bogato ilustr. ceniki z nad 600 slikami se na za-
 htevo pošljejo gratis in franko.

AVGUST REPIČ
 sodar
 LJUBLJANA (v Trnovem)
 izdeluje, prodaja in popravlja vsako-
 vrstne —
SODE
 po najnižjih cenah.
 Kupuje in prodaja stare vinske sode.

Duhovito in
ukusno darilo!

vsakomur dobrodošlo, je steklenica
Rastlinskega likerja ali
grenčice „Florian“
 fine kakovosti za okreplitev želodca!
 Dobi se v steklenicah po 1, 1/2 in
 1/4 litra v „Rastlinski destilaciji „FLORIAN“
 (vrčka Edmund Kavčič) v Ljubljani in v
 drugih prodajalnah.
 Pazite na ime „Florian“!

Tovarna za kruh in pecivo
I. I. Kantz-a
 v Ljubljani
 priporoča: pristni rženi, pšenični in mlačni kruh, pecivo h
 kavi, brioché, orehove in ma-
 kove rožičke, vaniljski in frid-
 richsdorfski suhori i. dr.
 1051 52-31
**Na dan štirikrat sveže pe-
 civo in sicer:**
 ob 6. in 10. uri dopoldne
 ob 2. in 6. uri popoldne.

Najcenejša pot za zdaj!!
„RED-STAR-LINE“
RDEČA ZVEZDA
 v Ameriko
 preko Antwerpna v New-York,
 Philadelphia.
 Gld. 100.—
 za železnico in barko.
 Hitra in varna vožnja na moderno oprav-
 ljenih, novih brzoparnikih te solidne
 družbe s pošteno in čisto postrežbo.
 Natančen, zanesljiv pouk in veljavne
 vozne liste dobite v Kolodvorskih ulicah
 št. 41, od južnega kolodvora na desno.
 Za zastopstvo „Rdeče zvezde“:
Ivan Nep. Resman.
 V našo pisarno pridi za gotovo vsaj v
 torek dopoldne da potošite pravčasno
 na barko v soboto zjutraj. Naš parnik: —
 Finland Kron aud, Vaderland, Zeeland ozijo
 do New Yorka osem dni. To je prilož. Ujud-
 nost, snaga in zdrava hrana je na njih
 pri nas prvo in zadnje. **Red Star.**

Red Star Line
Anversa New York

Iz Ljubljane v New York
 Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“,
 (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja
 Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen pri meni ne povišajo cene
 amerik. železnice.
Eduard Tavčar, Kolodvorske ulice št. 35
 1361 21 nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kap-
 ljice sv. Marka se uporabljajo za
 notranje in zunanje bolezni.

Osobito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo
 vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri žledenih boleznih, ublažujejo
 katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospešujejo in zboljšujejo
 prebavo, čistijo kri in čreva. Preženó velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče
 bolezni. Delujejo izobno proti hripavosti in p-hlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih
 in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje iz-
 hajajoče bolezni. Te kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu
 ter ne bi smele raditega manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo:
 Mestna lekarna, Zagreb, zato naj se naročujejo točno pod naslovom: 1414 20-19
Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.
 Denar se pošilja naprej ali pa povzame Manj kot ena dvanajstotina se ne pošilja.
 — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
 1 ducat (12 steklenic) 4.— K. 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K.
 2 ducata (24 steklenic) 8.— K. 5 ducatov (60 steklenic) 17.— K.
 3 ducate (36 steklenic) 11.— K.
 Imam na tisoče priznanih pism, ki jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo
 imena nekaterih gg. ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma
 ozdravili. Ivan Baretinčić, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik;
 Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanić, seljak itd.
 Ustanovljena l. 1360. **Mestna lekarna, Zagaeb,** Ustanovljena l. 1360.
 Markov trg št. 36, poleg cerkve sv. Marka.
Zdravje je največje bogastvo!

Ceno Češko posteljno perje
 5 kg novega skubljenega K 9 60, bolj-
 lega K 12 —; belega, jako
 mehkega,
 skubljenega K 18 —; kron 24 —
 snežnobelega, mehkega, skub-
 ljenega K 30 —; kron 36 —. Po-
 šilja se franko proti povzetju.
 Tudi se zamenja ali nazaj vzame
 proti povrnitvi poštnih stroškov.
Benedikt Sachsel, Lohes 159
 p. Plzen na Češkem.

2014 12-14

Navečje čudo sedanjega stoletja
 je ravnokar iznajdena
žepna ura
 sist. Roskopf-pat. s sidrom
 prav dobro idoč, na minute
 regul. „zelo svetlo sveteča“
 gld. 2-20.
 Ista z lepo gravir. oklepom
 gld. 2 65, v črnem oklepu gl. 3 —.
 Nikelnaste ali pozlačene verižice
 privescem ali lepim kompasom
 gld. —45.
 Ako ne ugaša, denar nazaj.
 Na zahtevo pošljem cenik s
 urah, zlatu, srebru, kina-
 srebru, godb. orodju, delik-
 ur in orodju z nad 1000 podo-
 bami zastoj in franko.
F. Pamm, Krakov Avstr.
 ZIELONAGASSE 3.
 Ustanovlj. leta 1852.

Ali že veste?
 Natoči se lahko tudi sama
 sobotna izdaja „Slovenca“
 Stane le 7 K na leto. 1936 6-9

A. Kraczmér zaloga klavirjev
 Ljubljana, Sv. Petra cesta 6
 priporoča
popolno zalogo
kratkih klavirjev
mignonov in planin
 najbolj renomiranih firm
 po najnižjih cenah. Pre-
 igra i klavirji, solidno in
 stanovitno prenarajeni so vedno v zalogi.

Edino zastopstvo za Kranj-
 sko firm: **L. Bösendor-**
fer, c. kr. dvorni in komor-
 ni izdelovalec klavirjev na
 Dunaju; **Br. Stingl, c. kr.**
 dv. zalagatelja na Dunaju.
 Klavirji se popravljajo,
 ubirajo in izvršuje se pod-
 lažanje z usnjem strokov-
 njaško in preskrbno in
 saračunavajo najcenejše.
 1517 52-16

Kamnosek
IGNACIJ ČAMERNIK
 Ljubljana, Komenskega ulice 26
 se priporoča preč. du-
 hovščini in p. n. občin-
 stvu za vsa cerkveno-
 umetniška in stavbin-
 ska dela.
 Velika zaloga nagrob-
 nih spomenikov in
 vsake vrste umetnih
 marmornatih izdelkov
 po nizki ceni.
 Izdeluje načrte
 in proračune.
 1007 52-9

150 stotov
dobrega sena
 se proda 2150 3-2
 v Preski št. 24 P. Medvode.

1975
 7-7

Primerna darila
 za Novo leto!

Trgovina umetnin
Josip Kaplan
 Zagreb, Duga ulica 9 in 12
 priporoča svojo bogato zalogo
 raznih slik kot nabožnih, zgo-
 dovinskih in razne lovske do-
 godke ter pokrajinskih slik po
 najnižji ceni.
 Velika izbira križevih potov
 (vseh 14 postaj) od kron 30 —
 do 4000 kron.
 Poleg tega velika zaloga ogledal
 v poljubni izdelavi.
 Ravnokar izišli ilustrirani ceniki
 se dobre zastoj in franko.

Cementna zarezna strešna opeka
iz portland-cementa in peska.

Streha prihodnosti.

1012 Patentirana v 30 državah. 52-30

Trpežnejša in lahkješa streha, kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko:
Janko Traun
Izdelovatelj cementnih, Glince pri Ljubljani.

Nikakih slivh las in brade več!
Mladeniško mehko in naravno barvo las se doseže le z uporabo Vitek-ovega

nucina
(zak. zajamčeno) 1098 52-28

1 steklenica 1 K. Tisoči priznanj dokazujejo izbornost Nucina. — Nucin barva trajno, ne izgubi barve in ni maščoben. En poizkus dovede do trajne porabe. Edino pristen pri **Fr. Viteku & Comp.,** Praha, Vodna ulica. — V Ljubljani naprodaj v drogeriji **A. Korbarja.**

Pivovarna J. PERLES
LJUBLJANA, Prešernove ulice 7

prporoča
izvrstno marčno pivo
v sodčkih in steklenicah.

najstarejša svečarska tvrdka. — Ustan. pred 100 leti

1009 52-30

Fr. Šupevc

prporoča veččastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu

zajamčeno pristne čebelno-voščene sveče

za cerkev, pogrebe in procesije,
voščene zvitke, izborni mēd-pitanec

koji se dobiva v steklenicah, škattjrah in škattih v poljubni velikosti ter poceni.

Kupuje se tudi vauk čas med v panjih, sodčkih, kakor tudi vosei in suho satojve, po kolikor mogoče visoki cen.

Za obila naročila se topla prporoča in zagotavlja točno in pošteno postreči.

LJUBLJANA,
Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša

1600 64-15

Valentin Golob
(pr. Andr. Druškovič)

Ljubljana, Mestni trg št. 10.

trgovina z železnino

prporoča:

železo, ploščevino, nosilke in šine, cement, štorje, strešni papir, vozne plahte, gumnate cevi, medeninaste in lesene pipe, okove za stavbe, štedilnike, peči, orodja za mizarje, tesarje in poljedelstvo, poljedelske stroje, kuhinjske oprave, kositarjeve posode domačega trpežnega izdelka.

Velika (zaloga) izbira pristno pozlačenih nagrobnih križev.

Postrežba točna!
Cene zmerne!

Založnik zveze avstrijskih o. kv. državnih uradnikov.

Prva domača slovenska pivovarna

G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfove ulice 12

prporoča slav. občinstvu in spošt. gostilničarjem svoje izborni marčno in na bavarski način varjeno pivo

Odlikovana na razstavi živil v Parizu z najvišjim odlikovanjem grand prix in 1008 zlato kolajno. 52-30

Ustanovljena leta 1854.

Marija Sattner,
Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se prporoča preč. duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate kazule v vseh liturgičnih barvah, plavjale, obhajilne burze, stole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfinje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezu oju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobre blage, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi zadovoljno prevzame.

1724 26

HAMBURG-AMERIKA

Iz Ljubljane v **Novi Jork.**

Odhaja se iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu. 1503 52-17

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki samo 6 dni.

Pojasnila po večkrat brezplačno.

Zastopnik: **FR. SEUNIG, Ljubljana**
31 Dunajska cesta 31 z ravn. kranjgo

Pariška svetovna razstava 1904: „GRAND PRIX“, najvišje odlikovanje.

Pristno 1860 na T.P.A.P.M. S. ПЕТЕРБУРГЪ podplatu.

Šent Peterburške GALDŠE
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

2051 6-4

Tovarna izdela vsak dan 40.000 parov!

Edini kontrahenti: **Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.**

Nadrobna prodaja v vseh boljših trgovinah čevljev, gumi in modnega blaga.

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v pos. dozah po 1/4, 1/2, 3/4 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pôde. Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pôde.

Voščila, štedilnega, brozbarnega in barvastega za pôde; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 70

Oljnatih barv, priznana najboljsh.

Oljnatih barv v tubah, g. dr. Šetšofaida.

Firneža, prirojenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskoga.

Steklarskega kleja, pristnega, vsjamčeno trpežnega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših

Ustanovljeno l. 1832. **Adolf Hauptmann** Ustanovljeno l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja v Ljubljani.

Važno! Za Važno!
gospodinjje, trgovce in živinorejce.

Naiboljša in najcenejša postrežba

za drogve, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tudi po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posipalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotograficne aparate in potreščine, kirurģicna obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega ruma in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod iz soli za kopel. 52-24

Oblastv. konces. oddaja strupov.

Za živinorejce posebno prporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmin, apno i. t. d. — Vnauja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Brezplačno in poštnine prosto

pošilja vsakemu na zahtevanje svoj ilustrovani cenik prva in največja izvozna trgovina z urami, biseri, zlatino, srebrnino, optičkimi stvarmi, godbenimi avtomati itd. 932 52-34

Dietingerjev nasl. **Teodor Fehrenbach**

v Mariboru (Štaj.), Gosposka ulica 26, v lastni hiši.

Nikl. rem. ura od 1:80 glid., srebrna rem-ura od 4 glid., zlata rem. ura od 10 glid. dalje.

Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča popravila natančno, vestno in jako cenno.

Optični zavod

Naročila in popravila se izvršujejo cenno in točno.

Naročila in popravila se izvršujejo cenno in točno.

Fr. P. Zajec,
v Ljubljani, Stari trg št. 26.

Najboljši in najcenejši ameriški motor na bencin — za kmeteljo in obrt — od dve do pet konjskih moči.

Jednostaven, zanesljiv, trpežen in popolnoma samodeljujoč.

Cena od K 1350 do K 3200.

Vsaki del motorja se lahko zamenja, ter si vsakdo popravila lahko sam preskrbi.

1254 Dobivajo se najbolje pri 52-24

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVSEK
LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 16.

Tudi vsi poljedelski stroji kakor: mlatilnice, slamoreznice, vratila, čistilnice, mlinci za sadje in grozdje, preše itd. Traverze, cement, štorja, okovi in orodje za vsako obrt.

Ceniki na razpolago.

Pri nakupovanju

suknenega in manufakturnega blaga

se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice šte. 4.

196 52-48

Velika zaloga suknenih ostankov.

Ustanovljeno l. 1842.

Slikarja napisov
Stavb. in pohištvena pleskarja.
Velika zbirka dr. Schönfeldovih
barv v tubah za akadem. slikarje.
Električni obrat.

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in laka
Brata Eberl, Ljubljana

Prodajalna in komptoir: Telefon 154. Delavnica:
Miklošičeva cesta št. 6 Igriške ulice št. 8

Ustanovljeno l. 1842.

Zaloga čopičev za pleskarje, sli-
karje in zidarje, štedilnega mazila
za hrastove pode, karbolineja itd.
Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse
v najino stroko spadajoče delo v mestu
in na deželi kot priznano rečno in fino
po najnižjih cenah.

1946 52-7

Rumberško, belgijsko in šlezjsko platno v vseh širinah, namizni
prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago.

Svicarske vezanine.

Perilo za opreme nevest

za hotele in restavracije

po izvirnih tvorniških cenah.

Izborno blago!

Velika izbora.

Priporočam se preč. duhovščini in sl. p. n. občinstvu v obilni obisk.

Velespoštovanjem

Anton Šarc, specialna trgovina

v Ljubljani, Sv. Petra cesta šte. 8. 809 52-29

Priporočam slavnemu p. t. občinstvu svojo

veliko zalogo

Novoletnih daril

in drugih v mojo stroko spadajočih stvari po
najnižjih cenah.

Za mnogobrojen obisk se najljubneje priporoča
s spoštovanjem 1643 27-27

Harol Hošak, zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice šte. 5,
založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Pristni, na deželnem kemičnem preizkuše-
vališču za živila v Ljubljani preizkušeni

domači brinjevec

lifer 2 kroni — razpošilja v vsaki mno-
žini Ivan Mall v Škofjiloki. 2001 10-10

Istrska vina

lastnega pridelka,

nova,

muškateljec, belo, rdeče in te-
ran. Specijaliteta: belo vino za sveté
maše.

Dobiva se edino-le pri pridelovalcu in
lastniku vinogradov Antonu Ferlan di
Giorgio, Rovinj Istra. 2053 20-7

Novosti

1647 13

modnega
svilenega blaga

in

nakitja
največja izbora

pri

Alojziju Persché

Pred Škofljo št. 21. Ljubljana.

Najvažnejše za sedanost!

Božična prodaja trgovine z blagom
A. Primožič, Mestni trg, Ljubljana, je otvorjena!

Kompl. obleka v kartonu že od	gld	1.50	naprej
bluza (bombaž, flanela) le	"	—44	
1 kos najfin. Aombur. bomb. platna le	"	3.90	
1 tucat žepnih robcev od	"	—36	naprej
1 angl. batist, prej. gld. 3, sedaj le	"	1.08	
1 krilo iz lodna, lastni izdelek	"	1.95	
1 flanel bluza izgotovljena od	"	—68	naprej
1 baržunasta bluza	"	2.36	
1 ženska srajca od	"	—36	naprej
5000 kom. brisalk za kozarce in prah, kos	"	—07	
2000 metrov dobre flanel, meter	"	—17	

Poleg tega vse vrste preprog, baržun. postelj. odej, baržun-
nastega blaga, kožuhovine, posteljne oprave, plaščev za dame in
paletotov, perila za gospode, kravat, predpasnikov, posebno blago
za damske obleke, po čudovito znižanih cenah. 10 0 52-42

Oblastveno dovoljena

popolna razprodaja

radi opustitve trgovine

UR zlatih, srebrnih, nikelnastih, je-
klenih; dalje ur z nihalom, sten-
skih in budilk pod tovarniško ceno

pri

FRIDERIK HOFFMAN-u, Ljubljana, Dunajska c. 12.

Popravila se sprejemajo kot doslej.

Hôtel Fischer
v Kamniku

daje se v najem.

Kdo daje pojasnila, poizve se pri uprav-
ništvu „Slovenca“.

2141 3-2

Zahtevajte pri nakupu

671 60-43

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno,
perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da
bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in var-
stveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva!
se povsod